

Ta dokument je mišljen zgolj kot dokumentacijsko orodje in institucije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti

► **B****DIREKTIVA 2003/87/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**

z dne 13. oktobra 2003

o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES

(Besedilo velja za EGP)

(UL L 275, 25.10.2003, str. 32)

spremenjena z:

		Uradni list		
		št.	stran	datum
► <u>M1</u>	Direktiva 2004/101/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. oktobra 2004	L 338	18	13.11.2004
► <u>M2</u>	Direktiva 2008/101/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008	L 8	3	13.1.2009
► <u>M3</u>	Uredba (ES) št. 219/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009	L 87	109	31.3.2009
► <u>M4</u>	Direktiva 2009/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009	L 140	63	5.6.2009
► <u>M5</u>	Sklep št. 1359/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013	L 343	1	19.12.2013
► <u>M6</u>	Uredba (EU) št. 421/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014	L 129	1	30.4.2014

spremenjena z:

► <u>A1</u>	Pristopne pogodba Hrvaške (2012)	L 112	21	24.4.2012
--------------------	----------------------------------	-------	----	-----------

popravljen z:

► <u>C1</u>	Popravek, UL L 140, 14.5.2014, str. 177 (421/2014)
--------------------	--

DIREKTIVA 2003/87/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 13. oktobra 2003

o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 175(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽²⁾,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽³⁾,

v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ⁽⁴⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Zelena knjiga o trgovanju z emisijami toplogrednih plinov v Evropski uniji je sprožila razprave po vsej Evropi o primernosti in možnem delovanju trgovanja z emisijami toplogrednih plinov v Evropski uniji. Evropski program o spremembi podnebja je prek procesa sodelovanja različnih interesnih skupin upošteval politike in ukrepe Skupnosti, vključno s sistemom trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti (sistem Skupnosti), ki temelji na Zeleni knjigi. Svet je v svojih sklepih z dne 8. marca 2001 priznal posebno pomembnost Evropskega programa o spremembi podnebja in dela na podlagi Zelene knjige ter poudaril, da je nujno potrebno ukrepanje na ravni Skupnosti.
- (2) Šesti okoljski akcijski program Skupnosti, ustanovljen z Odločbo št. 1600/2002/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾, določa spremembo podnebja kot prednostno področje ukrepanja in predvideva vzpostavitev sistema trgovanja z emisijami na ravni Skupnosti do leta 2005. Program priznava, da je Skupnost zavezana v obdobju od 2008 do 2012 doseči 8 % zmanjšanje emisij toplogrednih plinov glede na ravni iz leta 1990 in da bo treba dolgoročno zmanjšati globalne emisije toplogrednih plinov za približno 70 % glede na ravni iz leta 1990.

⁽¹⁾ UL C 75 E, 26.3.2002, str. 33.

⁽²⁾ UL C 221, 17.9.2002, str. 27.

⁽³⁾ UL C 192, 12.8.2002, str. 59.

⁽⁴⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 10. oktobra 2002 (še ni objavljeno v Uradnem listu), Skupno stališče Sveta z dne 18. marca 2003 (UL C 125 E, 27.5.2003, str. 72), Sklep Evropskega parlamenta z dne 2. julija 2003 (še ni objavljen v Uradnem listu) in Sklep Sveta z dne 22. julija 2003.

⁽⁵⁾ UL L 242, 10.9.2002, str. 1.

▼B

- (3) Končni cilj Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja, odobrene s Sklepom Sveta 94/69/ES z dne 15. decembra 1993 o sklenitvi Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja ⁽¹⁾, je doseči ustalitev koncentracij toplogrednih plinov v ozračju na takšni ravni, ki bo preprečila nevarno antropogeno poseganje v podnebni sistem.
- (4) Ko bo začel veljati Kjotski protokol, odobren z Odločbo Sveta 2002/358/ES z dne 25. aprila 2002 o odobritvi Kjotskega protokola k Okvirni konvenciji Združenih narodov o spremembi podnebja v imenu Evropske skupnosti in skupnega izpolnjevanja iz njega izhajajočih obveznosti ⁽²⁾, bo obvezal Skupnost in njene države članice, da v obdobju od 2008 do 2012 zmanjšajo svoje skupne antropogene emisije toplogrednih plinov iz Priloge A k Protokolu za 8 % glede na ravni iz leta 1990.
- (5) Skupnost in njene države članice so se dogovorile, da bodo svojo obveznost zmanjšati antropogene emisije toplogrednih plinov po Kjotskem protokolu izpolnile skupaj, v skladu z Odločbo 2002/358/ES. Cilj te direktive je prispevati k učinkovitejšemu izpolnjevanju obveznosti Evropske skupnosti in njenih držav članic prek učinkovitega evropskega trga s pravicami do emisije toplogrednih plinov ob čim manjšem zmanjšanju gospodarskega razvoja in zaposlovanja.
- (6) Odločba Sveta 93/389/EGS z dne 24. junija 1993 o mehanizmu za spremljanje emisij CO₂ in drugih toplogrednih plinov v Skupnosti ⁽³⁾ je vzpostavila mehanizem za spremljanje emisij toplogrednih plinov in ocenjevanje napredka pri izpolnjevanju obveznosti v zvezi s temi emisijami. Ta mehanizem bo državam članicam pomagal določiti skupno količino pravic do emisije toplogrednih plinov za dodelitev.
- (7) Potrebne so določbe Skupnosti o dodelitvi pravic v državah članicah za lažje ohranjanje celovitosti notranjega trga in preprečevanje izkrivljanja konkurence.
- (8) Pri dodelitvi pravic morajo države članice upoštevati zmožnost dejavnosti industrijskih procesov, da zmanjšajo emisije.
- (9) Države članice lahko predvidijo, da bodo dodelile pravice, veljavne za pet let z začetkom leta 2008, le osebam za ukinitve pravic, ki ustrezajo količini, za katero so te osebe zmanjšale emisije na svojem nacionalnem ozemlju v triletnem obdobju z začetkom v letu 2005.

⁽¹⁾ UL L 33, 7.2.1994, str. 11.

⁽²⁾ UL L 130, 15.5.2002, str. 1.

⁽³⁾ UL L 167, 9.7.1993, str. 31. Odločba, kakor je bila spremenjena z Odločbo 1999/296/ES (UL L 117, 5.5.1999, str. 35).

▼B

- (10) Od navedenega petletnega obdobja bodo prenosi pravic na drugo državo članico povezani z ustreznimi prilagoditvami po Kjotskem protokolu dodeljenih količin.
- (11) Države članice morajo zagotoviti, da imajo upravljavci določenih dejavnosti dovoljenje za emisije toplogrednih plinov ter da spremljajo svoje emisije toplogrednih plinov, določenih za te dejavnosti, in o njih poročajo.
- (12) Države članice morajo določiti pravila za sankcije za kršitve te direktive in zagotoviti njihovo izvajanje. Te sankcije morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne.
- (13) Za zagotavljanje preglednosti mora imeti javnost dostop do informacij o dodelitvi pravic in do poročil o spremljanju emisij, ki so le predmet omejitev, predvidenih v Direktivi 2003/4/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2003 o dostopu javnosti do informacij o okolju ⁽¹⁾.
- (14) Države članice morajo predložiti poročilo o izvajanju te direktive, pripravljeno na podlagi Direktive Sveta 91/692/EGS z dne 23. decembra 1991 o standardiziranju in racionaliziranju poročil o izvajanju določenih direktiv, ki se nanašajo na okolje ⁽²⁾.
- (15) Vključitev dodatnih naprav v sistem Skupnosti mora biti v skladu z določbami te direktive, s čimer so v sistem Skupnosti lahko vključene emisije drugih toplogrednih plinov poleg ogljikovega dioksida, med drugim iz industrije aluminija in kemične industrije.
- (16) Ta direktiva ne sme nobeni državi članici preprečiti, da bi ohranila ali vzpostavila nacionalne sisteme trgovanja za ureditev emisij toplogrednih plinov iz dejavnosti, ki niso našteje v Prilogi I ali vključene v sistem Skupnosti, ali iz naprav, ki so začasno izključene iz sistema Skupnosti.
- (17) Države članice kot pogodbenice Kjotskega protokola lahko sodelujejo pri mednarodnem trgovanju z emisijami s katero koli drugo pogodbenico, vključeno v Prilogo B k Protokolu.
- (18) Povezovanje sistema Skupnosti s sistemi trgovanja z emisijami toplogrednih plinov v tretjih državah bo povečalo stroškovno učinkovitost doseganja ciljev zmanjšanja emisij v Skupnosti, določenih v Odločbi 2002/358/ES o skupnem izpolnjevanju obveznosti.

⁽¹⁾ UL L 41, 14.2.2003, str. 26.

⁽²⁾ UL L 377, 31.12.1991, str. 48.

▼B

- (19) Projektno osnovani mehanizmi, ki vključujejo Skupno izvajanje (JI) in Mehanizem čistega razvoja (CDM), so pomembni za doseganje ciljev zmanjšati globalne emisije toplogrednih plinov in povečati stroškovno učinkovito delovanje sistema Skupnosti. V skladu z ustreznimi določbami Kjotskega protokola in Marakeškega sporazuma mora uporaba mehanizmov dopolnjevati nacionalne ukrepe in tako bodo nacionalni ukrepi predstavljali znatni del prizadevanj.
- (20) Ta direktiva bo spodbujala uporabo energetske učinkovitejših tehnologij, vključno s tehnologijo sočasne proizvodnje toplote in električne energije, ki proizvede manj emisij na enoto izhodne moči, medtem ko bo prihodnja direktiva Evropskega parlamenta in Sveta o spodbujanju soproizvodnje na podlagi povpraševanja po uporabni toploti na notranjem trgu energije spodbujala predvsem tehnologijo sočasne proizvodnje toplote in električne energije.
- (21) Direktiva Sveta 96/61/ES z dne 24. septembra 1996 o celovitem preprečevanju in nadzorovanju onesnaževanja⁽¹⁾ vzpostavlja splošni okvir za preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja, na podlagi katerega se lahko izdajajo dovoljenja za emisije toplogrednih plinov. Direktivo 96/61/ES je treba spremeniti, da se zagotovi, da se mejne vrednosti emisij ne določijo za neposredne emisije toplogrednih plinov iz naprave, za katero velja ta direktiva, in da se države članice lahko odločijo, da ne bodo naložile zahtev glede energetske učinkovitosti za kurilne naprave ali druge naprave, ki izpuščajo ogljikov dioksid na lokaciji, brez poseganja v vse druge zahteve na podlagi Direktive 96/61/ES.
- (22) Ta direktiva je združljiva z Okvirno konvencijo Združenih narodov o spremembi podnebja in Kjotskim protokolom. Treba jo je pregledati glede na razvojne dosežke na tem področju ter upoštevati izkušnje pri njenem izvajanju in dosežen napredek pri spremljanju emisij toplogrednih plinov.
- (23) Trgovanje s pravicami do emisij toplogrednih plinov mora biti del celovitega in skladnega paketa politik in ukrepov, ki jih izvajajo države članice na ravni Skupnosti. Brez poseganja v izvajanje členov 87 in 88 Pogodbe države članice lahko upoštevajo posledice regulatorne, fiskalne ali druge politike, ki si prizadeva za iste cilje, kadar so dejavnosti zajete v sistemu Skupnosti. Pregled Direktive mora upoštevati, v kolikšni meri so bili ti cilji doseženi.
- (24) Izterjava davkov lahko v okviru nacionalne politike predstavlja instrument za omejevanje emisij iz začasno izključenih naprav.

⁽¹⁾ UL L 257, 10.10.1996, str. 26.

▼B

- (25) Politike in ukrepe je treba izvajati na ravni države članice in Skupnosti v vseh sektorjih gospodarstva Evropske unije, ne le v industriji in energetiki, da bi se emisije znatno zmanjšale. Komisija mora upoštevati zlasti politike in ukrepe na ravni Skupnosti, da bo sektor prometa znatno pripomogel k izpolnjevanju obveznosti Skupnosti in njenih držav članic v zvezi s spremembo podnebja po Kjotskem protokolu.

- (26) Ne glede na večstranski potencial tržno osnovanih mehanizmov, mora strategija Evropske unije za ublažitev sprememb podnebja temeljiti na ravnotežju med sistemom Skupnosti in drugimi vrstami ukrepov Skupnosti, nacionalnih in mednarodnih ukrepov.

- (27) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, priznana zlasti v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah.

- (28) Ukrepe, potrebne za izvajanje te direktive, je treba sprejeti skladno s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil ⁽¹⁾.

- (29) Ker meril (1), (5) in (7) iz Priloge III ni mogoče spremeniti v postopku komitologije, se smejo spremembe glede obdobja po letu 2012 sprejeti le s postopkom soodločanja.

- (30) Ker cilja predlaganih ukrepov – vzpostavitev sistema Skupnosti – ni mogoče zadovoljivo doseči s posamičnim ukrepanjem držav članic in ga je torej glede na obseg in učinke predlaganih ukrepov lažje doseči na ravni Skupnosti, lahko Skupnost sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tega, kar je potrebno za dosego navedenega cilja –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

▼M2

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

▼B*Člen 1***Predmet**

Ta direktiva vzpostavlja sistem trgovanja s pravicami do emisij toplogrednih plinov v Skupnosti (v nadaljnjem besedilu „sistem Skupnosti“), da bi pospešila zmanjšanje emisij toplogrednih plinov na stroškovno in ekonomsko učinkovit način.

⁽¹⁾ UL L 184, 17.7.1999, str. 23.

▼M4

Ta direktiva predvideva tudi povečano zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, da bi prispevala k stopnji zmanjšanja, ki se iz znanstvenega vidika šteje za nujno za preprečevanje nevarnih sprememb podnebja.

Ta direktiva prav tako predpisuje določbe za oceno in izvajanje strožjih zavez Skupnosti za zmanjšanje emisij, ki presegajo 20 %, ki naj se uporabljajo, ko bo Skupnost potrdila mednarodni sporazum o podnebnih spremembah za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, ki naj presega zahteve iz člena 9, na kar kaže zaveza o 30 % zmanjšanju, ki je bila sprejeta na zasedanju Evropskega sveta marca 2007.

▼B*Člen 2***Področje uporabe**

1. Ta direktiva se uporablja za emisije iz dejavnosti, naštetih v Prilogi I, in toplogredne pline, naštete v Prilogi II.
2. Ta direktiva se uporablja brez poseganja v kakršne koli zahteve na podlagi Direktive 96/61/ES.

▼M2

3. Uporaba te direktive za gibraltarsko letališče ne posega v zadevni pravni položaj Kraljevine Španije in Združenega kraljestva v zvezi s sporom glede suverenosti nad ozemljem, na katerem je letališče.

▼B*Člen 3***Opredelitve pojmov**

V tej direktivi izraz:

- (a) „pravica“ pomeni pravico do emisij ene tone ekvivalenta ogljikovega dioksida v določenem obdobju ter velja le za namene izpolnjevanja zahtev te direktive in je prenosljiva v skladu z določbami te direktive;

▼M2

- (b) „emisije“ pomeni izpust toplogrednih plinov v ozračje iz virov v napravi ali izpust plinov, navedenih za dejavnost iz Priloge I, iz zrakoplova, ki izvaja letalsko dejavnost iz te priloge;

▼M4

- (c) „toplogredni plini“ pomeni pline iz Priloge II ter druge plinske sestavine ozračja, tako naravne kot antropogene, ki absorbirajo in ponovno oddajajo infrardeče sevanje;

▼B

- (d) „dovoljenje za emisije toplogrednih plinov“ pomeni dovoljenje, izdano v skladu s členoma 5 in 6;
- (e) „naprava“ pomeni nepremično tehnično enoto, kjer poteka ena ali več dejavnosti, ki so navedene v Prilogi I, in katere koli z njimi neposredno povezane dejavnosti, ki so tehnično povezane z dejavnostmi, ki se izvajajo na tem mestu in bi lahko vplivale na emisije in onesnaževanje okolja;

▼B

- (f) „upravljavec“ pomeni vsako osebo, ki upravlja ali nadzoruje napravo ali na katero je bilo, če je to predvideno v nacionalni zakonodaji, preneseno odločilno gospodarsko razpolaganje v zvezi s tehničnim delovanjem naprave;
- (g) „oseba“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo;

▼M4

- (h) „nov udeleženec“ pomeni:
 - vsako napravo, ki izvaja eno ali več dejavnosti iz Priloge I, ki je dovoljenje za emisije toplogrednih plinov prvič pridobila po 30. juniju 2011,
 - vsako napravo, ki izvaja dejavnost, ki je v skladu s členom 24(1) ali (2) prvič vključena v sistem Skupnosti, ali
 - vsako napravo, ki izvaja eno ali več dejavnosti iz Priloge I ali dejavnost, ki je vključena v sistem Skupnosti v skladu s členom 24(1) ali (2), ki je bila znatno razširjena po 30. juniju 2011, samo kar zadeva to razširitev;

▼B

- (i) „javnost“ pomeni eno ali več oseb ter, v skladu z nacionalno zakonodajo ali prakso, združenja, organizacije ali skupine oseb;
- (j) „tona ekvivalenta ogljikovega dioksida“ pomeni eno metrično tono ogljikovega dioksida (CO₂) ali količino katerega koli drugega toplogrednega plina iz Priloge II, ki ima enak potencial segrevanja ozračja;

▼M1

- (k) „Pogodbenica iz Priloge I“ pomeni pogodbenico s seznama v Prilogi I k Okvirni konvenciji Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC), kakor je določeno v členu 1(7) Kjotskega protokola, ki je ratificirala Kjotski protokol;
- (l) „projektna dejavnost“ pomeni projektno dejavnost, ki jo odobri ena ali več pogodbenic iz Priloge I v skladu s členom 6 ali členom 12 Kjotskega protokola in odločitvami, sprejetimi na podlagi UNFCCC ali Kjotskega protokola;
- (m) „enota zmanjšanja emisij“ oz. „ERU“ pomeni enoto, izdano na podlagi člena 6 Kjotskega protokola in odločitev, sprejetih na podlagi UNFCCC ali Kjotskega protokola;
- (n) „potrjeno zmanjšanje emisije“ ali „CER“ pomeni enoto, izdano na podlagi člena 12 Kjotskega protokola in odločitev, sprejetih na podlagi UNFCCC ali Kjotskega protokola;

▼M2

- (o) „operator zrakoplova“ pomeni osebo, ki upravlja z zrakoplovom med izvajanjem letalske dejavnosti iz Priloge I, ali lastnika zrakoplova, kadar lastnik zrakoplova identitete te osebe ne pozna ali je ne navede;
- (p) „operator komercialnega zračnega prometa“ pomeni operatorja, ki javnosti proti plačilu zagotavlja redne ali izredne storitve zračnega prometa za prevoz potnikov, tovora ali poštnih pošiljk;

▼ M2

- (q) „država članica upravljavka“ pomeni državo članico, ki je odgovorna za upravljanje sistema Skupnosti v zvezi z operatorjem zrakoplova v skladu s členom 18a;
- (r) „pripisane emisije iz letalstva“ pomeni emisije iz vseh letov v okviru letalskih dejavnosti iz Priloge I, tj. odhodov iz letališč na ozemlju države članice in prihodov na ta letališča iz tretje države;
- (s) „zgodovinske emisije iz letalstva“ pomeni povprečje letnih emisij v koledarskih letih 2004, 2005 in 2006 iz zrakoplovov, ki izvajajo letalske dejavnosti iz Priloge I;

▼ M4

- (t) „zgorevanje“ pomeni oksidacijo goriv ne glede na to, kako se toplota, električna ali mehanska energija, proizvedene s tem postopkom, uporabljajo in vse druge neposredno povezane dejavnosti, vključno s čiščenjem odpadnih plinov;
- (u) „proizvajalec električne energije“ pomeni napravo, ki 1. januarja 2005 ali po tem datumu proizvaja električno energijo za prodajo tretjim stranem in v kateri se ne izvaja nobena od dejavnosti, naštetih v Prilogi I, razen „zgorevanje goriva“.

▼ M2**POGLAVJE II****LETALSTVO***Člen 3a***Področje uporabe**

Določbe tega poglavja se uporabljajo za dodelitev in izdajo pravic v zvezi z letalskimi dejavnostmi iz Priloge I.

*Člen 3b***Letalske dejavnosti**

Komisija do 2. avgusta 2009 v skladu z regulativnim postopkom iz člena 23(2) pripravi smernice o podrobni razlagi letalskih dejavnosti, navedenih v Prilogi I.

*Člen 3c***Skupna količina pravic za letalstvo**

1. Za obdobje od 1. januarja 2012 do 31. decembra 2012 je skupna količina pravic, ki se dodeli operatorjem zrakoplovov, enaka 97 % zgodovinskih emisij iz letalstva.

2. Za obdobje iz ► **M4** člen 13(1) ◄, ki se začne 1. januarja 2013, in za vsako nadaljnje obdobje, če ni nobene spremembe na podlagi pregleda iz člena 30(4), je skupna količina pravic, ki se dodeli operatorjem zrakoplovov, enaka 95 % zgodovinskih emisij iz letalstva, pomnoženih s številom let v obdobju.

▼M2

Ta delež se lahko pregleda v okviru splošnega pregleda te direktive.

3. Komisija v skladu s členom 30(4) pregleda skupno količino pravic, ki se dodeli operatorjem zrakoplovov.

4. Komisija do 2. avgusta 2009 sprejme odločitev o zgodovinskih emisijah iz letalstva na podlagi najzanesljivejših podatkov, vključno z ocenami pridobljenimi iz dejanskih informacij o prometu. To odločitev obravnava v odboru iz člena 23(1).

*Člen 3d***Metoda dodelitve pravic za letalstvo z dražbo**

1. V obdobju iz člena 3c(1) se 15 % pravic ponudi na dražbi.

2. Od 1. januarja 2013 se 15 % pravic ponudi na dražbi. Ta odstotek se lahko poveča v okviru splošnega pregleda te direktive.

3. Sprejme se uredba s podrobnimi določbami, ki državam članicam omogočajo dražbo pravic, ki jih ni treba izdati brezplačno, v skladu z odstavkoma 1 in 2 tega člena ali členom 3f(8). Število pravic, ki jih bo v vsakem obdobju na dražbi ponudila vsaka država članica, je sorazmerno z njenim deležem vseh pripisanih emisij iz letalstva vseh držav članic v referenčnem letu in ki so bile sporočene v skladu s členom 14(3) in preverjene v skladu s členom 15. Referenčno leto za obdobje iz člena 3c(1) je leto 2010, za vsako nadaljnje obdobje iz člena 3c pa koledarsko leto, ki se konča 24 mesecev pred začetkom obdobja, na katerega se dražba nanaša.

Navedena uredba, namenjena spreminjanju nebistvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem, se sprejme v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 23(3).

4. Države članice določijo kako se bodo porabili prihodki, ustvarjeni z dražbo pravic. Ti prihodki bi se morali porabiti za obvladovanje podnebnih sprememb v EU in tretjih državah, med drugim za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, za prilagajanje na vplive podnebnih sprememb v EU in tretjih državah, zlasti državah v razvoju, za financiranje raziskav in razvoja za blažitev in prilagajanje, tudi na področjih letalstva in letalskega prometa, za zmanjšanje emisij s prometom z malo emisijami ter za kritje stroškov v zvezi z upravljanjem sistema Skupnosti. Prihodke z dražbe bi bilo treba uporabiti tudi za financiranje prispevkov v Svetovni sklad za energetske učinkovitost in obnovljive vire energije ter za ukrepe za preprečevanje krčenja gozdov.

Države članice obvestijo Komisijo o ukrepih, sprejetih na podlagi tega odstavka.

▼ **M2**

5. Informacije, predložene Komisiji na podlagi te direktive, držav članic ne razrešujejo obveznosti uradnega obveščanja iz člena 88(3) Pogodbe.

*Člen 3e***Dodeljevanje in izdaja pravic operatorjem zrakoplovov**

1. Vsak operator zrakoplova lahko za vsako obdobje iz člena 3c zaprosi za dodelitev pravic, ki se dodelijo brezplačno. Vlogo lahko vloži tako, da pristojnemu organu države članice upravljavke predloži preverjene podatke o tonskih kilometrih za letalske dejavnosti iz Priloge I, ki jih je ta operator zrakoplova opravil v letu spremljanja. Leto spremljanja je za namene tega člena koledarsko leto, ki se konča 24 mesecev pred začetkom obdobja, na katerega se vloga nanaša, v skladu s prilogama IV in V, ali leto 2010 za obdobje iz člena 3c(1). Vlogo je treba vložiti najmanj 21 mesecev pred začetkom obdobja, na katerega se nanaša, ali do 31. marca 2011 za obdobje iz člena 3c(1).

2. Država članica Komisiji najmanj 18 mesecev pred začetkom obdobja, na katerega se vloga nanaša, ali do 30. junija 2011 za obdobje iz člena 3c(1) predloži vloge, ki jih je prejela v skladu z odstavkom 1.

3. Komisija najpozneje 15 mesecev pred začetkom vsakega obdobja iz člena 3c(2) ali do 30. septembra 2011 za obdobje iz člena 3c(1) izračuna in sprejme odločitev, ki določa:

- (a) skupno količino pravic, ki se dodeli za navedeno obdobje v skladu s členom 3c;
- (b) število pravic za dražbo v navedenem obdobju v skladu s členom 3d;
- (c) število pravic v posebni rezervi za operatorje zrakoplova v navedenem obdobju v skladu s členom 3f(1);
- (d) število pravic, ki se brezplačno dodelijo v navedenem obdobju, tako da se od skupne količine pravic, določene pod točko (a), odšteje število pravic iz točk (b) in (c), in
- (e) referenčno merilo, ki se uporablja za brezplačno dodelitev pravic operatorjem zrakoplova, katerih vloge so bile Komisiji predložene v skladu z odstavkom 2.

Referenčno merilo iz točke (e), izraženo kot pravice na tonski kilometer, se izračuna tako, da se število pravic iz točke (d) deli z vsoto tonskih kilometrov iz vlog, predloženih Komisiji v skladu z odstavkom 2.

▼ **M2**

4. Vsaka država upravljavka v treh mesecih od dneva, ko Komisija sprejme odločitev v skladu z odstavkom 3, izračuna in objavi:

- (a) skupno dodelitev pravic za obdobje za vsakega operatorja zrakoplova, katerega vloga je bila Komisiji predložena v skladu z odstavkom 2, ki se izračuna tako, da se podatke o tonskih kilometrih iz vloge pomnoži z referenčnim merilom iz odstavka 3(e), in
- (b) dodelitev pravic vsakemu operatorju zrakoplova za vsako leto, ki se določi tako, da se njegovo skupno dodelitev pravic za obdobje, izračunano pod točko (a), deli s številom let v obdobju, v katerem operator zrakoplova opravlja letalsko dejavnost iz Priloge I.

5. Pristojni organ države članice upravljavke do 28. februarja 2012 in do 28. februarja v vsakem naslednjem letu vsakemu operatorju zrakoplova izda število pravic, dodeljenih temu operatorju zrakoplova za navedeno leto, v skladu s tem členom ali členom 3f.

*Člen 3f***Posebna rezerva za nekatere operatorje zrakoplova**

1. V vsakem obdobju iz člena 3c(2) se 3 % skupne količine pravic za dodelitev izloči v posebno rezervo za operatorje zrakoplovov, če:

- (a) začnejo izvajati letalsko dejavnost iz Priloge I po letu spremljanja, za katero so bili predloženi podatki o tonskih kilometrih v skladu s členom 3e(1) za obdobje iz člena 3c(2) ali
- (b) njihovi podatki o tonskih kilometrih izkazujejo povečanje v povprečju za več kot 18 % na letni ravni med letom spremljanja, za katero so bili podatki o tonskih kilometrih predloženi v skladu s členom 3e(1) za obdobje iz člena 3c(2), in drugim zaporednim koledarskim letom navedenega obdobja;

in če njihova dejavnost pod točko (a) ali dodatna dejavnost pod točko (b) ne pomeni, v celoti ali delno, nadaljevanja letalske dejavnosti, ki jo je pred tem opravljal drug operator zrakoplova.

2. Operator zrakoplova, ki je v skladu z odstavkom 1 upravičen do pravic, lahko zaprosi za brezplačno dodelitev pravic iz posebne rezerve z oddajo vloge pri pristojnemu organu svoje države članice upravljavke. Vsaka vloga se vloži do 30. junija tretjega leta obdobja iz člena 3c(2), na katero se vloga nanaša.

Operatorju zrakoplova se po odstavku 1(b) ne dodeli več kot 1 000 000 pravic.

▼ **M2**

3. Vloga v skladu z odstavkom 2:
 - (a) vsebuje preverjene podatke o tonskih kilometrih v skladu s prilogama IV in V za letalske dejavnosti, navedene v Prilogi I, ki jih izvaja operator zrakoplova v drugem zaporednem koledarskem letu obdobja iz člena 3c(2), na katero se vloga nanaša;
 - (b) vsebuje dokaze o izpolnjevanju meril za upravičenost iz odstavka 1 in
 - (c) za operatorje zrakoplova iz odstavka 1(b) navaja:
 - (i) odstotek zvišanja tonskih kilometrov v odstotkih navedenega operatorja zrakoplova med letom spremljanja, za katero so bili podatki o tonskih kilometrih predloženi v skladu s členom 3e(1) za obdobje iz člena 3c(2), in drugim zaporednim koledarskim letom navedenega obdobja;
 - (ii) absolutno povečanje tonskih kilometrov navedenega operatorja zrakoplova med letom spremljanja, za katero so bili podatki o tonskih kilometrih predloženi v skladu s členom 3e(1) za obdobje iz člena 3c(2), in drugim zaporednim koledarskim letom navedenega obdobja, in
 - (iii) absolutno povečanje tonskih kilometrov navedenega operatorja zrakoplova med letom spremljanja, za katero so bili podatki o tonskih kilometrih predloženi v skladu s členom 3e(1) za obdobje iz člena 3c(2), in drugim zaporednim koledarskim letom navedenega obdobja, ki presega odstotek, naveden v odstavku 1(b).
 4. Države članice najkasneje v šestih mesecih od roka za oddajo vlog iz odstavka 2 predložijo Komisiji vloge, prejete v skladu s tem odstavkom.
 5. Komisija najkasneje v 12 mesecih od roka za oddajo vloge v skladu z odstavkom 2 sprejme odločitev glede referenčnega merila, ki se uporablja za dodelitev brezplačnih pravic operatorjem zrakoplovov, katerih vloge so bile predložene Komisiji v skladu z odstavkom 4.
- Referenčno merilo se ob upoštevanju odstavka 6 izračuna tako, da se število pravic iz posebne rezerve deli z vsoto:
- (a) podatkov o tonskih kilometrih za operatorje zrakoplovov iz odstavka 1(a), ki so vključeni v vloge, predložene Komisiji v skladu z odstavkoma 3(a) in 4, in
 - (b) absolutnega povečanja tonskih kilometrov, ki presega odstotek, naveden v odstavku 1(b), za operatorje zrakoplovov iz odstavka 1(b), in ki je vključeno v vloge, predložene Komisiji v skladu z odstavkoma 3(c)(iii) in 4.
6. Zaradi referenčnega merila iz odstavka 5, letna dodelitev na tonski kilometer ne sme biti večja od letne dodelitve na tonski kilometer operatorjem zrakoplovov v skladu s členom 3e(4).

▼ M2

7. Vsaka država upravljavka v treh mesecih od datuma, ko Komisija sprejme odločitev v skladu z odstavkom 5, izračuna in objavi:

(a) dodelitev pravic iz posebne rezerve vsakemu operatorju zrakoplova, katerega vloga je bila predložena Komisiji v skladu z odstavkom 4. Ta dodelitev se izračuna tako, da se referenčno merilo iz odstavka 5 pomnoži:

(i) za operatorje zrakoplova iz odstavka 1(a) s podatki o tonskih kilometrih, ki so vključeni v vlogo, predloženo Komisiji v skladu z odstavkoma 3(a) in 4;

(ii) za operatorje zrakoplova iz odstavka 1(b) z absolutnim povečanjem tonskih kilometrov, ki presega odstotek, naveden v odstavku 1(b), in ki je vključen v vloge, predložene Komisiji v skladu z odstavkoma 3(c)(iii) in 4, in

(b) dodelitev pravic vsakemu operatorju zrakoplova za vsako leto, ki se določi tako, da se njegova dodelitev pravic v skladu s točko (a) deli s številom polnih koledarskih let, ki so ostala v obdobju iz člena 3c(2), na katero se dodelitev nanaša.

8. Države članice ponudijo na dražbi vse nedodeljene pravice iz posebne rezerve.

9. Komisija lahko določi podrobna pravila o upravljanju posebne rezerve v skladu s tem členom, vključno z oceno izpolnjevanja meril za upravičenost v skladu z odstavkom 1. Navedeni ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 23(3).

*Člen 3g***Načrti za spremljanje in poročanje**

Država članica upravljavka zagotovi, da vsak operator zrakoplova pristojnemu organu v tej državi članici predloži načrt za spremljanje, v katerem so določeni ukrepi za spremljanje emisij in podatkov o tonskih kilometrih, ter poročanje o njih za namene vloge v skladu s členom 3e, in da te načrte odobri pristojni organ v skladu s ►**M4** uredbo iz člena 14 ◄.

POGLAVJE III

NEPREMIČNE NAPRAVE*Člen 3h***Področje uporabe**

Določbe tega poglavja se uporabljajo za dovoljenja za emisije toplogrednih plinov ter dodelitev in izdajo pravic v zvezi z dejavnostmi iz Priloge I, ki niso letalske dejavnosti.

▼ M4*Člen 4***Dovoljenja za emisije toplogrednih plinov**

Države članice zagotovijo, da od 1. januarja 2005 nobena naprava ne izvaja nobene dejavnosti iz Priloge I, ki povzroča emisije, določene za to dejavnost, razen če ima njegov upravljavec dovoljenje za emisijo toplogrednih plinov, ki ga je izdal pristojni organ v skladu s členoma 5 in 6, ali če je naprava izključena iz sistema Skupnosti na podlagi člena 27. To se uporablja tudi za naprave iz člena 24.

▼ B*Člen 5***Vloge za dovoljenja za emisije toplogrednih plinov**

Vloga pristojnemu organu za dovoljenje za emisije toplogrednih plinov vsebuje opis:

- (a) naprave in njenih dejavnosti, vključno z uporabljano tehnologijo;
- (b) surovin in drugih snovi, katerih uporaba bo verjetno povzročila emisije plinov iz Priloge I;
- (c) virov emisij plinov, navedenih v Prilogi I, iz naprave; in

▼ M4

- (d) ukrepov, načrtovanih za spremljanje emisij in poročanje o njih v skladu z uredbo iz člena 14.

▼ B

Vloga vsebuje tudi netehnični povzetek podatkov iz prvega pododstavka.

*Člen 6***Pogoji za izdajo in vsebina dovoljenja za emisije toplogrednih plinov**

1. Pristojni organ izda dovoljenje za emisije toplogrednih plinov, s katerim se dovoli izpuščanje toplogrednih plinov iz celotne naprave ali njenega dela, če mu je bilo zadovoljivo dokazano, da je upravljavec zmožen spremljati emisije in o njih poročati.

Dovoljenje za emisije toplogrednih plinov lahko zajema eno ali več naprav na istem kraju, ki jih upravlja isti upravljavec.

▼ M4

Pristojni organ najmanj vsakih pet let pregleda dovoljenje za emisije toplogrednih plinov in ga po potrebi spremeni

▼ B

2. Dovoljenja za emisije toplogrednih plinov vsebujejo naslednje:

- (a) ime in naslov upravljavca;
- (b) opis dejavnosti in emisij iz naprave;

▼ M4

- (c) načrt spremljanja, ki izpolnjuje zahteve iz uredbe iz člena 14. Države članice upravljavcem dovolijo, da posodobijo načrt spremljanja, ne da bi spreminjali dovoljenje. Upravljavci predložijo pristojnim organom vse posodobljene načrte spremljanja v odobritev;

▼ B

- (d) zahteve za poročanje; in

▼ M2

- (e) obveznost, da upravljavec naprave v štirih mesecih po koncu koledarskega leta preda količino pravic, ki niso pravice izdane v skladu s Poglavjem II, ki ustreza skupnim emisijam naprave v koledarskem letu, preverjenim v skladu s členom 15.

▼ M4*Člen 7***Spremembe v zvezi z napravami**

Upravljavec obvesti pristojni organ o vseh načrtovanih spremembah vrste ali delovanja naprave, o vsaki razširitvi ali znatnem zmanjšanju njene zmogljivosti, zaradi katerih bi bilo morda treba posodobiti dovoljenje za emisije toplogrednih plinov. Kjer je primerno, pristojni organ posodobi dovoljenje. Kadar se spremeni identiteta upravljavca naprave, pristojni organ posodobi dovoljenje, tako da doda ime in naslov novega upravljavca.

▼ B*Člen 8***Usklajevanje z Direktivo 96/61/ES**

Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe za zagotovitev, da so, kadar naprave izvajajo dejavnosti iz Priloge I k Direktivi 96/61/ES, pogoji in postopek za izdajo dovoljenja za emisije toplogrednih plinov usklajeni s tistimi za dovoljenje, predvideno v navedeni direktivi. Zahteve členov 5, 6 in 7 te direktive se lahko vključijo v postopke, predvidene v Direktivi 96/61/ES.

▼ M4*Člen 9***Skupna količina pravic za Skupnost**

Skupna količina pravic za Skupnost, izdanih vsako leto z začetkom v letu 2013, se od sredine obdobja 2008–2012 linearno zmanjšuje. Količina se zmanjšuje z linearnim faktorjem 1,74 % v primerjavi s povprečjem skupnih letnih pravic, ki jih izdajo države članice v skladu z odločbami Komisije o nacionalnih načrtih razdelitve pravic za obdobje 2008–2012. ► **A1** Količina pravic za celotno Skupnost se kot posledica pristopa Hrvaške poveča le za količino pravic, ki jih Hrvaška da na dražbo v skladu s členom 10(1). ◀

Komisija do 30. junija 2010 objavi absolutno količino pravic za celotno Skupnost za leto 2013, ki temelji na podlagi skupnih količin pravic, ki so jih izdale ali jih morajo izdati države članice v skladu z odločbami Komisije o svojih nacionalnih načrtih razdelitve pravic za obdobje 2008–2012.

▼ M4

Komisija pregleda linearni faktor ter po potrebi Evropskemu parlamentu in Svetu od leta 2020 poda predlog z namenom, da se do leta 2025 sprejme odločitev.

*Člen 9a***Prilagoditev skupne količine pravic za Skupnost**

1. Glede naprav, ki so bile vključene v sistem Skupnosti v obdobju 2008–2012 v skladu s členom 24(1), se količina pravic, ki bodo izdane po 1. januarju 2013 prilagodi tako, da odraža povprečno letno količino pravic, izdanih v zvezi s temi napravami v obdobju, v katerem so vključene, popravljeno z linearnim faktorjem iz člena 9.

2. Glede naprav, ki izvajajo dejavnosti iz Priloge I in so v sistem Skupnosti vključene šele od leta 2013 naprej, države članice zagotovijo, da upravljavci takšnih naprav predložijo ustreznemu pristojnemu organu ustrezno utemeljene in neodvisno preverjene podatke o emisijah, da se upoštevajo pri prilagoditvi količine izdanih pravic za celotno Skupnost.

Vsi podatki se do 30. aprila 2010 predložijo ustreznemu pristojnemu organu v skladu z določbami, sprejetimi na podlagi člena 14(1).

Če so predloženi podatki ustrezno utemeljeni, pristojni organ o tem obvesti Komisijo do 30. junija 2010, količina pravic za izdajo pa se ustrezno prilagodi z linearnim faktorjem iz člena 9. Za naprave, ki razen CO₂ izpuščajo še druge toplogredne pline, lahko pristojni organi sporočijo nižjo količino emisij glede na zmožnost naprav za zmanjšanje emisij.

3. Komisija objavi prilagojene količine iz odstavkov 1 in 2 do 30. septembra 2010.

4. V zvezi z napravami, ki so izključene iz sistema Skupnosti v skladu s členom 27, je treba količino pravic, izdanih za Skupnost od 1. januarja 2013 naprej, prilagoditi navzdol, da odraža povprečne preverjene emisije teh naprav v obdobju 2008–2010, popravljenih z linearnim faktorjem iz člena 9.

*Člen 10***Dražba pravic**

1. Od leta 2013 naprej države članice prodajo brezplačno v skladu s členom 10a in 10c na dražbi vse pravice, ki niso dodeljene. Komisija do 31. decembra 2010 določi in objavi izračunano količino pravic, ki bodo prodane na dražbi.

▼ **M4**

2. Skupna količina pravic, ki jo bo posamezna država članica prodala na dražbi, je sestavljena, kot sledi:

- (a) 88 % skupne količine pravic, ki bodo prodane na dražbi, se porazdeli med države članice v deležih, ki so identični deležu preverjenih emisij v okviru sistema Skupnosti zadevne države članice za leto 2005 ali povprečje obdobja 2005–2007, uporabi se najvišjo vsoto;
- (b) 10 % skupne količine pravic, ki bodo prodane na dražbi, se porazdeli med določene države članice za namene solidarnosti in rasti v Skupnosti, s čimer se poveča količina pravic, ki jih navedene države članice prodajo na dražbi v okviru točke (a) za odstotke, navedene v Prilogi IIa; in
- (c) nadaljnja 2 % skupne količine pravic, namenjenih prodaji na dražbi, je treba razdeliti med države članice, čigar emisije toplogrednih plinov leta 2005 so bile vsaj 20 % nižje od njihovih emisij v izhodiščnem letu, ki se za njih uporablja v skladu s Kjotskim protokolom. Porazdelitev teh odstotkov med zadevnimi državami članicami je določena v Prilogi IIb.

Za namene točke (a), v zvezi z državami članicami, ki niso sodelovale v sistemu Skupnosti leta 2005, se njihov delež izračuna z uporabo njihovih preverjenih emisij v okviru sistema Skupnosti v letu 2007.

Po potrebi se odstotki iz točk (b) in (c) sorazmerno prilagodijo, da se zagotovi, da je razporeditev 10 % in 2 %.

3. Države članice določijo, kako se bodo porabili prihodki, pridobljeni s prodajo pravic na dražbi. Vsaj 50 % prihodkov, pridobljenih s prodajo pravic na dražbi iz odstavka 2, vključno z vsemi prihodki iz prodaje pravic na dražbi iz točk (b) in (c) odstavka 2 ali enakovredne finančne vrednosti teh prihodkov, je treba uporabiti za enega ali več naslednjih namenov:

- (a) zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, vključno s prispevkom v Svetovni sklad za energetske učinkovitost in obnovljive vire in v Sklad za prilagajanje, kakor je bil določen na konferenci o podnebnih spremembah v Poznanu (COP 14 in COP/MOP 4), prilagajanje na vplive podnebnih sprememb, financiranje raziskav in razvoja ter demonstracijskih projektov za zmanjšanje emisij in prilagoditev podnebnim spremembam, vključno s sodelovanjem v pobudah v okviru Evropskega strateškega načrta za energetske tehnologije in evropskih tehnoloških platform;
- (b) razvoj obnovljivih virov energije za izpolnitev zaveze Skupnosti v zvezi z uporabo 20 % obnovljivih virov energije do leta 2020, ter razvoj drugih tehnologij, ki prispevajo k prehodu na varno in trajnostno gospodarstvo z nizkimi emisijami CO₂ in pomoč za izpolnitev zaveze Skupnosti, da bo do leta 2020 povečala energetske učinkovitost za 20 %;
- (c) ukrepe za preprečevanje krčenja gozdov in povečanje pogozdovanja ter obnove gozdov v državah v razvoju, ki so ratificirale mednarodni sporazum o podnebnih spremembah, prenos tehnologij in omogočanje prilagajanja negativnim učinkom podnebnih sprememb v teh državah;

▼ **M4**

- (d) zajemanje CO₂ v gozdovih Skupnosti;
- (e) okolju varno zajemanje in geološko shranjevanje CO₂, zlasti iz elektrarn na trdna fosilna goriva in vrste industrijskih sektorjev in delov sektorjev, vključno v tretjih državah;
- (f) spodbujanje prehoda na promet z nizkimi emisijami in javne vrste prometa;
- (g) financiranje raziskav in razvoja na področju energetske učinkovitosti in čistih tehnologij v sektorjih, za katere velja ta direktiva;
- (h) ukrepe, katerih namen je povečanje energetske učinkovitosti in izolacije ali zagotavljanje finančne podpore za obravnavo socialnih vprašanj v gospodinjstvih z nizkim ali srednjim prihodkom;
- (i) kritje administrativnih stroškov upravljanja sistema Skupnosti.

Države članice morajo izpolniti določbe iz tega odstavka, če imajo in izvajajo fiskalne politike ali politike finančne podpore, vključno zlasti v državah v razvoju, ali notranje regulatorne politike, ki spodbujajo finančno podporo, določeno za namene iz prvega pododstavka, in katerih vrednost je enaka vsaj 50 % prihodkov, pridobljenih s prodajo pravic na dražbi iz odstavka 2, skupaj z vsemi prihodki, pridobljenimi s prodajo pravic na dražbi iz točk (b) in (c) odstavka 2.

Države članice obvestijo Komisijo o uporabi prihodkov in o ukrepih, sprejetih v skladu s tem odstavkom v svojih poročilih, ki jih predložijo v skladu z Odločbo št. 280/2004/ES.

4. Do 30. junija 2010 Komisija sprejme uredbo o časovnem načrtu, upravljanju in drugih vidikih dražbe, da se zagotovi odprta, pregledna, usklajena in nediskriminatorna izvedba dražbe. Postopek bi zato moral biti predvidljiv, zlasti kar zadeva časovni načrt in zaporedje dražb ter ocenjene količine pravic, ki bodo na razpolago. ► **M5** Če je iz ocene za posamezni industrijski sektor razvidno, da ni pričakovati znatnejšega vpliva na sektorje ali podsektorje, ki so izpostavljeni visokemu tveganju premestitve emisij CO₂, lahko Komisija za zagotovitev pravilnega delovanja trga v izrednih okoliščinah prilagodi časovni načrt za obdobje iz člena 13(1) s pričetkom 1. januarja 2013. Komisija izvede največ eno tako prilagoditev, in sicer za največ 900 milijonov pravic. ◀

Dražbe se oblikujejo tako, da se zagotovi:

- (a) da imajo upravljavci ter predvsem morebitna mala in srednje velika podjetja, ki so vključena v sistem Skupnosti, poln, pravičen in enakovreden dostop;
- (b) da imajo vsi sodelujoči istočasno dostop do enakih informacij ter da sodelujoči ne ogrozijo delovanja dražbe;

▼ **M4**

(c) da sta organizacija in udeležba na dražbah stroškovno učinkoviti in da se preprečijo neupravičeni administrativni stroški; ter

(d) dostop do pravic za male onesnaževalce.

Ta ukrep, namenjen spreminjanju nebistvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem, se sprejme v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 23(3).

Države članice poročajo o ustreznem izvajanju pravil dražbe za vsako dražbo, zlasti ob upoštevanju pravičnega in odprtega dostopa, preglednosti, oblikovanja cen ter tehničnih in operativnih vidikov. Ta poročila se predložijo v enem mesecu po zadevni dražbi in se objavijo na spletni strani Komisije.

5. Komisija nadzoruje delovanje evropskega trga ogljika. Vsako leto Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o delovanju trga ogljika, vključno z izvajanjem dražb, likvidnostjo in količinami, s katerimi se trguje. Če je to potrebno, države članice zagotovijo, da so Komisiji predložene vse potrebne informacije vsaj dva meseca preden Komisija sprejme poročilo.

Člen 10a

Prehodna pravila na ravni Skupnosti za usklajeno brezplačno dodelitev

1. Do 31. decembra 2010 Komisija sprejme polno usklajene izvedbene ukrepe na ravni Skupnosti za dodelitev pravic iz odstavkov 4, 5, 7 in 12, vključno z vsemi potrebnimi določbami za usklajeno uporabo odstavka 19.

Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 23(3).

Ukrepi iz prvega pododstavka, kolikor je mogoče, določijo ex-ante referenčne vrednosti celotne Skupnosti za zagotovitev, da se dodelitev opravi na način, ki spodbuja tehnologije za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov in energetske učinkovitosti ob upoštevanju najučinkovitejših tehnologij, nadomestnih proizvodov, alternativnih proizvodnih postopkov, soproizvodnje z visokim izkoristkom, energetske učinkovite predelave odpadnih plinov, uporabe biomase ter zajemanja in shranjevanja CO₂, kjer so na voljo takšne zmogljivosti, da ne spodbuja povečanja emisij. Pravice v zvezi z morebitno proizvodnjo električne energije se ne dodelijo brezplačno, razen ko gre za primere, ki spadajo pod člen 10c, in električno energijo, proizvedeno iz odpadnih plinov.

Načeloma se za vsak sektor in del sektorja referenčne vrednosti izračunajo za proizvode in ne vhodne materiale, da se izboljša zmanjševanje emisij toplogrednih plinov in prihranek energetske učinkovitosti v vsakem proizvodnem postopku zadevnega sektorja in dela sektorja.

▼ **M4**

Komisija bi se morala pri opredeljevanju načel za oblikovanje ex-ante referenčnih vrednosti v posameznih sektorjih in delih sektorjev posvetovati z ustreznimi udeleženci, skupaj z zadevnimi sektorji in deli sektorjev.

Komisija potem, ko Skupnost odobri mednarodni sporazum o podnebnih spremembah, ki vodi do obveznega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov, primerljivih s tistimi v Skupnosti, te ukrepe pregleda za zagotovitev, da se brezplačna dodelitev opravi le tam, kjer je glede na ta sporazum popolnoma upravičena.

2. Pri opredeljevanju načel za oblikovanje ex-ante referenčnih vrednosti v posameznih sektorjih ali delih sektorjev mora biti začetna točka povprečni učinek 10 % najbolj učinkovitih naprav v sektorju ali delu sektorjev v Skupnosti v letih 2007 in 2008. Komisija se posvetuje z zainteresiranimi stranmi, skupaj z zadevnimi sektorji in deli sektorjev.

Uredbe, ki so v skladu s členoma 14 in 15, omogočijo usklajena pravila o spremljanju, poročanju in preverjanju emisij toplogrednih plinov, povezanih s proizvodnjo, glede določanja ex-ante referenčnih vrednosti.

3. Ob upoštevanju odstavkov 4 in 8 in ne glede na člen 10c se proizvajalcem električne energije, napravam za zajemanje CO₂, cevovodom za prenos CO₂ ali mestom za shranjevanje CO₂ ne dodelijo brezplačne pravice.

4. Brezplačne pravice se dodelijo za daljinsko ogrevanje in soproizvodnjo z visokim izkoristkom, kot jo opredeljuje Direktiva 2004/8/ES, za ekonomsko upravičljivo povpraševanje v zvezi s proizvodnjo toplotne ali hladilne energije. Vsako leto po letu 2013 se skupna dodelitev takšnim napravam glede proizvodnje te toplote popravi z linearnim faktorjem iz člena 9.

5. Največja letna količina pravic, ki je podlaga za izračun pravic za naprave, ki niso zajete v odstavku 3 in niso nove udeleženke na trgu, ne presega naslednje vsote:

(a) letne skupne količine za Skupnost, kakor je določena v skladu s členom 9, pomnožena z deležem emisij naprav, za katere ne velja odstavek 3 pri povprečnih skupnih emisijah, preverjenih v obdobju 2005–2007 iz naprav, vključenih v sistem Skupnosti v obdobju 2008 do 2012, in

(b) skupne povprečne letne preverjene emisije v obdobju 2005–2007 in popravljene z linearnim faktorjem iz člena 9, iz naprav, ki bodo v sistem Skupnosti vključene šele od leta 2013 in niso zajete v odstavku 3.

Po potrebi se uporabi enoten medsektorski korekcijski faktor.

6. Države članice lahko ravno tako sprejmejo finančne ukrepe v korist sektorjem ali delom sektorjev, za katere je ugotovljeno, da so izpostavljeni visokemu tveganju premestitve emisij CO₂ zaradi stroškov, povezanih z emisijami toplogrednih plinov, vključenih v ceno električne energije, z namenom da se nadomesti te stroške, in kjer so ti finančni ukrepi v skladu z veljavnimi pravili državne pomoči in jih je treba sprejeti na tem področju.

▼M4

Ti ukrepi temeljijo na ex-ante referenčnih vrednostih posrednih emisij CO₂ na enoto proizvodnje. Ex-ante referenčne vrednosti se izračunajo za določen sektor ali del sektorja kot proizvod porabe električne energije na enoto proizvodnje, ki ustreza najbolj učinkoviti razpoložljivi tehnologiji, in emisijami CO₂ ustrezne sestave proizvodnje električne energije.

7. Pet odstotkov skupne količine pravic za Skupnost, določene v skladu s členoma 9 in 9a za obdobje 2013–2020, se odstopi novim udeležencem kot največja količina, ki se jim lahko dodeli, v skladu s pravili, sprejetimi v skladu z odstavkom 1 tega člena. Pravice iz skupne rezerve Skupnosti, ki se v obdobju 2013–2020 niso dodelile novim udeležencem niti niso bile uporabljene v skladu z odstavki 8, 9 ali 10 tega člena, na dražbi prodajo države članice, ob upoštevanju ravni, do katere so naprave v državah članicah iz te rezerve bile upravičene, v skladu s členom 10(2), za podrobno ureditev in časovni okvir pa upoštevajo člen 10(4) in ustrezne izvedbene določbe.

Dodelitev se popravi z linearnim faktorjem iz člena 9.

Novim udeležencem se za katerokoli proizvodnjo električne energije pravice ne dodelijo brezplačno.

Do 31. decembra 2010 Komisija sprejme usklajena pravila, ki veljajo za opredelitev „novega udeleženca“, zlasti kar zadeva opredelitev „bistvenega povečanja“.

Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 23(3).

8. Do 31. decembra 2015 bo v rezervi za nove udeležence 300 milijonov pravic za spodbujanje izgradnje in delovanja 12 komercialnih demonstracijskih projektov, katerih cilj je okolju varno zajemanje in geološko shranjevanje (CCS) CO₂, kot tudi demonstracijski projekti inovativnih tehnologij obnovljivih virov na ozemlju Unije.

Pravice so na voljo za podpiranje demonstracijskih projektov, ki zagotavljajo razvoj na geografsko uravnoteženih ozemljih, za širok razpon tehnologij zajemanja in CCS in inovativnih tehnologij obnovljive energije, ki še niso komercialno donosne. Podelitev pravic bo odvisna od preverjenega izogibanja emisijam CO₂.

Projekti se izberejo na podlagi objektivnih in preglednih meril, ki vključujejo zahteve po izmenjavi znanja. Ta merila in ukrepi se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 23(3) in bodo dostopni javnosti.

▼ **M4**

Pravice se prihranijo za projekte, ki izpolnjujejo merila iz tretjega pododstavka. Podpora tem projektom se zagotavlja prek držav članic in dopolnjuje izdatno sofinanciranje s strani upravljavca naprave. Prav tako jih lahko sofinancira zadevna država članica in drugi instrumenti. Noben projekt ne prejme podpore po mehanizmu iz tega odstavka, ki presega 15 % skupnega števila pravic, razpoložljivih za ta namen. Te pravice se upoštevajo v skladu z odstavkom 7.

9. Litva, ki se je v skladu s členom 1 Protokola št. 4 o jedrski elektrarni Ignalina v Litvi, priloženega k aktu o pristopu iz leta 2003, zavezala k zaprtju enote 2 jedrske elektrarne Ignalina do 31. decembra 2009, če bodo skupne preverjene emisije Litve v obdobju 2013–2015 v sistemu Skupnosti presegle vsoto brezplačnih pravic, dodeljenih napravam v Litvi za emisije proizvodnje električne energije v tem obdobju, in tri osmine pravic Litve za prodajo na dražbi za obdobje od 2013 do 2020, lahko zahteva pravice iz rezerve za nove udeležence za dražbo v skladu z uredbo iz člena 10(4). Najvišja vsota teh pravic je enaka presežnim emisijam v tem obdobju, če je ta presežek posledica povečanja emisij iz proizvodnje električne energije, minus vsaka količina pravic v tej državi članici v obdobju 2008–2012, ki je presegla preverjene emisije v sistemu Skupnosti v Litvi v tem obdobju. Te pravice se upoštevajo v skladu z odstavkom 7.

10. Vse države članice, ki imajo električno omrežje povezano z Litvo in ki so v letu 2007 uvozile več kot 15 % svoje domače električne porabe iz Litve za lastno porabo ter v katerih so emisije narasle zaradi naložb v novo proizvodnjo električne energije, lahko smiselno uporabljajo odstavek 9 pod pogoji iz navedenega odstavka.

11. Ob upoštevanju člena 10b znaša količina pravic, dodeljena brezplačno v okviru odstavkov 4 do 7 tega člena leta 2013, 80 % količine, določene v skladu z ukrepi iz odstavka 1. Nato se količina brezplačno dodeljenih pravic vsako leto zmanjšuje za enak znesek do 30 % količine brezplačno dodeljenih pravic leta 2020, z namenom, da leta 2027 pravice ne bi bile več dodeljene brezplačno.

12. Ob upoštevanju člena 10b se leta 2013 in v vsakem nadaljnjem letu do leta 2020, napravam v sektorjih ali delih sektorjev, ki so izpostavljeni visokemu tveganju premestitve emisij CO₂, v skladu z odstavkom 1 brezplačno dodelijo pravice v višini 100 % količine, določene v skladu z ukrepi iz odstavka 1.

13. Komisija do 31. decembra 2009 in vsakih 5 let po tem datumu po razpravi v Evropskem svetu določi seznam sektorjev ali delov sektorjev iz odstavka 12 na podlagi meril iz odstavkov 14 do 17.

▼M4

Komisija lahko vsako leto na lastno pobudo ali na zahtevo države članice na seznam iz prvega pododstavka vključi sektor ali del sektorja, če je z analitičnim poročilom mogoče dokazati, da ta sektor ali del sektorja po spremembi, ki znatno vpliva na njegove dejavnosti, ustreza merilom iz odstavkov 14 do 17.

Za namen izvajanja tega člena se Komisija posvetuje z državami članicami, zadevnimi sektorji ali deli sektorjev in drugimi ustreznimi zainteresiranimi stranmi.

Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te direktive z njeno dopolnitvijo, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 23(3).

14. Komisija zaradi določitve sektorja ali delov sektorjev iz odstavka 12 oceni na ravni Skupnosti kolikšna je verjetnost za zadevni sektor ali del sektorja, da na ustrezni ravni razčlenitve prenese neposredni strošek potrebnih pravic in posredne stroške višjih cen električne energije, ki so posledica izvajanja te direktive, na cene proizvodov brez večje izgube tržnega deleža na račun naprav zunaj Skupnosti, ki so manj učinkovite glede emisij CO₂. Te ocene temeljijo na povprečni ceni ogljika v skladu z oceno vpliva Komisije, ki spremlja Sveženj izvedbenih ukrepov za cilje EU o podnebnih spremembah in obnovljivi energiji za leto 2020 in če so razpoložljivi, na podatkih o trgovanju, proizvodnji in dodani vrednosti iz zadnjih treh let za posamezen sektor ali del sektorja.

15. Sektor ali del sektorja velja za izpostavljen visokemu tveganju premestitve emisij CO₂, če:

- (a) bi vsota neposrednih in posrednih dodatnih stroškov, ki nastanejo zaradi izvajanja te direktive, lahko povzročila znatno povečanje stroškov proizvodnje, izračunanih kot delež bruto dodane vrednosti, za najmanj 5 %; in
- (b) intenzivnost trgovine s tretjimi državami, opredeljena kot razmerje med skupno vrednostjo izvoza tretjim državam plus z vrednostjo uvoza iz tretjih držav in skupno tržno velikostjo za Skupnost (letni promet in skupni uvoz iz tretjih držav), presega 10 %.

16. Ne glede na odstavek 15 sektor ali del sektorja tudi velja za izpostavljen visokemu tveganju premestitve emisij CO₂, če:

- (a) bi vsota neposrednih in posrednih dodatnih stroškov, ki nastanejo zaradi izvajanja te direktive, lahko povzročila zelo visoko povečanje stroškov proizvodnje, izračunanih kot delež bruto dodane vrednosti, za najmanj 30 %; ali
- (b) intenzivnost trgovine s tretjimi državami, opredeljena kot razmerje med skupno vrednostjo izvoza tretjim državam plus z vrednostjo uvoza iz tretjih držav in skupno tržno velikostjo za Skupnost (letni promet in skupni uvoz iz tretjih držav), presega 30 %.

17. Seznam iz odstavka 13 se lahko dopolni po končani oceni kakovosti, pri tem pa se, kadar so ustrezni podatki na voljo, upoštevajo naslednja merila:

▼ **M4**

- (a) verjetnost, da bi posamezne naprave v zadevnem sektorju in/ali delu sektorja zmanjšale emisije ali porabo električne energije, vključno s povečanjem proizvodnih stroškov, če je potrebno, ki so lahko posledica s tem povezanih naložb, na primer na podlagi najučinkovitejših tehnologij;
- (b) sedanje in pričakovane tržne strukture, tudi ko trgovinska izpostavljenost ali neposredni in posredni stroški povečajo stopnje, ki so blizu pragovne vrednosti iz odstavka 16;
- (c) stopnjo dobička kot potencialni kazalnik dolgoročnih naložb ali odločitev za premestitev.

18. Seznam iz odstavka 13 se določi ob upoštevanju, kjer so ustrezni podatki na voljo, naslednjega:

- (a) stopnje zavezanosti tretjih držav, ki predstavljajo odločilni delež svetovne proizvodnje v sektorjih in delih sektorjev, za katere se šteje, da so izpostavljeni tveganju premestitve emisij CO₂, k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov v zadevnih sektorjih in delih sektorjev in v meri, primerljivi s Skupnostjo ter v enakem časovnem okviru; in
- (b) v kolikšni meri je učinkovitost naprav glede emisij ogljika v teh državah primerljiva z učinkovitostjo v Skupnosti.

19. Za naprave, ki so prenehale opravljati dejavnosti, brezplačna dodelitev pravic ni možna, razen če upravljavec pristojnemu organu dokaže, da bo proizvodnja v tej napravi v določenem in razumnem času ponovno oživila. Naprave, katerim je dovoljenje za emisije toplogrednih plinov prenehalo veljati ali pa je bilo preklicano, in naprave, katerih obratovanje ali ponovni zagon tehnično ni mogoč, veljajo kot naprave, ki so prenehale opravljati svoje dejavnosti.

20. Komisija kot del ukrepov, sprejetih v skladu z odstavkom 1, vključi ukrepe za določanje naprav, ki so deloma prenehale obratovati ali so znatno zmanjšale svojo zmogljivost, in, če je potrebno, ustrezne ukrepe za prilagoditev stopnje brezplačnih pravic, ki so jim bile dodeljene.

Člen 10b

Ukrepi za podporo nekaterim energetske intenzivnim industrijam v primeru premestitve emisij CO₂

1. Komisija glede na rezultat mednarodnih pogajanj in obseg njihovega vpliva na zmanjšanje svetovnih emisij toplogrednih plinov ter po posvetovanju z vsemi zadevnimi socialnimi partnerji do 30. junija 2010 predloži Evropskemu parlamentu in Svetu analitično poročilo, ki ocenjuje položaj glede energetske intenzivnih sektorjev ali delov sektorjev, za katere je bilo ugotovljeno, da so izpostavljeni visokemu tveganju premestitve emisij CO₂. Poročilu se priložijo morebitni ustrezni predlogi, ki lahko vključujejo:

- (a) prilagoditev deleža pravic, ki so jih sektorji ali deli sektorjev iz člena 10a prejeli brezplačno;
- (b) vključitev uvoznikov proizvodov, proizvedenih v sektorjih ali delih sektorjev iz člena 10a, v sistem Skupnosti;

▼ **M4**

- (c) oceno vpliva premestitve emisij CO₂ na energetska varnost držav članic, zlasti kjer so električne povezave z ostalo Unijo nezadostne in kjer obstajajo električne povezave s tretjimi državami, ter s tem povezane ustrezne ukrepe.

Morebitni pravno zavezujoči sektorski sporazumi, ki vodijo do zmanjšanja svetovnih emisij toplogrednih plinov v obsegu, ki je potreben za učinkovito reševanje podnebnih sprememb in ki ga je mogoče spremljati in preverjati ter ki se ob upoštevanju obveznih izvedbenih določb upošteva pri proučevanju ustreznih ukrepov.

2. Komisija do 31. marca 2011 oceni, ali sklepi o deležu pravic, ki jih sektorji ali deli sektorjev pridobijo brezplačno v skladu z odstavkom 1, vključno z učinkom določitve ex-ante referenčnih vrednosti v skladu s členom 10a(2), lahko bistveno vplivajo na količino pravic, ki jih na dražbi prodajo države članice v skladu s členom 10(2)(b), v primerjavi z možnostjo prodaje vseh pravic na dražbi za vse sektorje leta 2020. Če je potrebno, Evropskemu parlamentu in Svetu predloži ustrezne predloge ob upoštevanju možnih učinkov na porazdelitev teh predlogov.

*Člen 10c***Možnost prehodne brezplačne dodelitve pravic za modernizacijo proizvodnje električne energije**

1. Z odstopanjem od člena 10a(1) do (5) lahko država članica napravam za proizvodnjo električne energije, ki so obratovalle pred 31. decembrom 2008, ali napravam za proizvodnjo električne energije, za katere se je naložbeni proces fizično začel že pred istim datumom, dodeli prehodno brezplačno dodeljene pravice, če je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:

- (a) leta 2007 nacionalno električno omrežje ni bilo neposredno ali posredno povezano s povezanim omrežnim sistemom, ki ga upravlja Unija za koordinacijo prenosa električne energije (UCTE);
- (b) leta 2007 je bilo nacionalno električno omrežje le neposredno ali posredno povezano z omrežjem, ki ga UCTE prek enosmernega daljnovoda, katerega zmogljivost ne presega 400 MW; ali
- (c) leta 2006 je bilo več kot 30 % električne energije proizvedene iz enega fosilnega goriva in BDP na prebivalca po tržni ceni ni presegel 50 % povprečnega BDP na prebivalca po tržnih cenah v Skupnosti.

Zadevna država članica predloži Komisiji nacionalni načrt, ki predvideva naložbe v dodatno opremljanje in nadgradnjo infrastrukture ter v čiste tehnologije. Nacionalni načrt zagotovi tudi diverzifikacijo mešanice energetskih virov in virov oskrbe v znesku, ki je najmanj enak tržni vrednosti brezplačne dodelitve glede predvidene naložbe, ob upoštevanju potrebe po čim večji omejitvi neposredno povezanega dvigovanja cen. Vsako leto predloži zadevna država članica Komisiji poročilo o opravljenih naložbah za nadgradnjo infrastrukture in čiste tehnologije. Naložbe, izvedene od 25. junij 2009, se lahko štejejo za ta namen.

▼ **M4**

2. Prehodne brezplačne dodelitve se odštejejo od količine pravic, ki bi jih država članica sicer prodala na dražbi v skladu s členom 10(2). Leta 2013 skupna prehodna brezplačna dodelitev ne presega 70 % letnih povprečnih preverjenih emisij za obdobje 2005–2007 takšnih proizvajalcev električne energije za znesek, ki ustreza končni bruto domači porabi zadevne države članice in se po tem letu počasi zmanjša, tako da leta 2020 ne bo več brezplačnih dodelitev. Za države članice, ki niso sodelovale v sistemu Skupnosti leta 2005, se zadevni delež emisij izračuna s pomočjo njihovih emisij v letu 2007, ki so bile preverjene v okviru sistema Skupnosti.

Zadevna država članica lahko določi, da pravice, dodeljene v skladu s tem členom, lahko uporabljajo le upravljavci zadevnih naprav za predajo pravic v skladu s členom 12(3) glede na emisije iste naprave v letu, za katero so pravice dodeljene.

3. Dodelitve upravljavcem temeljijo na dodelitvi na podlagi preverjenih emisij v obdobju 2005–2007 ali na ex-ante analizi učinkovitosti na podlagi ponderiranega povprečja ravni emisij proizvodnje električne energije, ki je najbolj učinkovita v smislu emisij toplogrednih plinov, in je zajeta v sistemu Skupnosti za naprave, ki uporabljajo različna goriva. Ponderiranje lahko odraža deleže različnih goriv v proizvodnji električne energije v zadevni državi članici. Komisija v skladu z regulativnim postopkom iz člena 23(2) zagotovi ustrezne smernice za zagotovitev, da metodologija dodeljevanja ne povzroči neupravičenega izkrivljanja konkurence in zmanjša negativne učinke na spodbude za zmanjševanje emisij.

4. Vsaka država članica, ki uporablja ta člen, od proizvajalcev električne energije in od upravljavcev omrežij, ki imajo od tega koristi, zahteva, da vsakih 12 mesecev poročajo o izvajanju naložb iz nacionalnih načrtov. Države članice o tem poročajo Komisiji ter ta poročila objavijo.

5. Vsaka država članica, ki namerava dodeliti pravice na podlagi tega člena, do 30. septembra 2011 predloži Komisiji vlogo, ki vsebuje predlagano metodologijo dodeljevanja in posamezne dodelitve. Vloga vsebuje:

- (a) dokaz, da država članica izpolnjuje vsaj enega izmed pogojev iz odstavka 1;
- (b) seznam naprav, zajetih v vlogo, in znesek pravic, ki se jih dodeli vsaki napravi v skladu z odstavkom 3 in smernicami Komisije;
- (c) nacionalni načrt iz drugega pododstavka odstavka 1;
- (d) določbe za spremljanje in izvedbo ob upoštevanju predvidenih naložb v skladu z nacionalnim načrtom;

▼ M4

(e) informacije, ki dokazujejo, da dodelitve ne ustvarjajo neupravičene izkrivljanja konkurence.

6. Komisija oceni vlogo na podlagi elementov iz odstavka 5 in jo lahko zavrne v celoti ali delno v šestih mesecih od prejema ustreznih informacij.

7. Dve leti pred koncem obdobja, v katerem lahko država članica napravam za proizvodnjo električne energije, ki so delovale pred 31. decembrom 2008, dodeli prehodne brezplačne pravice, Komisija oceni napredek, dosežen pri izvajanju nacionalnega načrta. Če Komisija na zahtevo zadevne države članice oceni, da je morda treba podaljšati to obdobje, lahko Evropskemu parlamentu in Svetu predloži ustrezne predloge, vključno s pogoji, ki morajo biti izpolnjeni v primeru podaljšanja tega obdobja.

*Člen 11***Nacionalni izvedbeni ukrepi**

1. Vsaka država članica objavi in Komisiji do 30. septembra 2011 predloži seznam naprav, ki jih zajema ta direktiva na njenem ozemlju, in kakršnih koli brezplačnih dodelitev posameznim napravam na njenem ozemlju, izračunanih v skladu s pravili iz členov 10a(1) in 10c.

2. Pristojni organi do 28. februarja vsako leto izdajo količino pravic, ki naj bi se dodelile v zadevnem letu, izračunanih v skladu s členoma 10, 10a in 10c.

3. Države članice ne smejo izdati brezplačnih pravic iz odstavka 2 napravam, katerim je Komisija zavrnila vpis na seznam iz odstavka 1.

▼ M2

POGLAVJE IV

DOLOČBE, KI SE UPORABLJAJO ZA LETALSTVO IN NEPREMIČNE NAPRAVE**▼ M4***Člen 11a***Uporaba CER in ERU iz projektnih dejavnosti v sistemu Skupnosti pred začetkom veljavnosti mednarodnega sporazuma o podnebnih spremembah**

1. Brez poseganja v uporabo člena 28(3) in (4) se uporabljajo odstavki 2 do 7 tega člena.

2. Če raven uporabe CER in ERU, ki jo država članica dovoljuje upravljavcem ali operatorjem zrakoplovov za obdobje 2008–2012 ni že izkoriščena, ali če je v skladu z odstavkom 8 odobrena pravica do uporabe dobropisov, lahko upravljavci pristojni organ zaprosijo, da jim pravice, ki so veljavne od leta 2013 naprej, izda v zameno za CER in ERU, izdane za zmanjšanje emisij do leta 2012, iz vrst projektov, ki so izpolnjevali pogoje za uporabo v sistemu Skupnosti v obdobju 2008–2012.

▼ **M4**

Pristojni organ do 31. marca 2015 izvede takšno izmenjavo na podlagi zahtevka.

3. Če raven uporabe CER in ERU, ki so jo države članice za obdobje 2008–2012 dovolile upravljavcem ali operatorjem zrakoplovov, ni izkoriščena, ali če je bila v skladu z odstavkom 8 odobrena pravica do uporabe dobropisov, pristojni organi upravljavcem dovolijo, da zamenjajo CER in ERU iz projektov, ki so bili registrirani pred letom 2013, izdane za zmanjšanje emisij od leta 2013 naprej, za pravice, ki veljajo od leta 2013 naprej.

Prvi pododstavek se uporablja za CER in ERU za vse vrste projektov, ki so izpolnjevali pogoje za uporabo v sistemu Skupnosti v obdobju 2008–2012.

4. Če raven uporabe CER in ERU, ki so jo države članice za obdobje 2008–2012 dovolile upravljavcem ali operatorjem zrakoplovov, ni izkoriščena, ali če je bila v skladu z odstavkom 8 odobrena pravica do uporabe dobropisov, pristojni organi upravljavcem dovolijo, da zamenjajo CER, izdane za zmanjšanje emisij od leta 2013 naprej, za pravice iz novih projektov, ki so se začeli od leta 2013 naprej v LDC.

Prvi pododstavek se uporablja za CER za vse vrste projektov, ki se lahko uporabljajo v sistemu Skupnosti v obdobju 2008–2012, dokler navedene države ne ratificirajo ustreznega sporazuma s Skupnostjo ali do leta 2020, pri čemer se upošteva zgodnejši datum.

5. Če raven uporabe CER in ERU, ki so jo države članice za obdobje 2008–2012 dovolile upravljavcem ali operatorjem zrakoplovov, ni izkoriščena, ali če je bila v skladu z odstavkom 8 odobrena pravica do uporabe dobropisov in če se pogajanja za mednarodni sporazum o podnebnih spremembah ne zaključijo do 31. decembra 2009, se lahko dobropisi iz projektov ali drugih dejavnosti za zmanjšanje emisij uporabijo v sistemu Skupnosti v skladu s sporazumi, sklenjenimi s tretjimi državami, pri čemer se določi raven uporabe. Upravljavci lahko v skladu s takšnimi sporazumi uporabijo dobropise iz projektnih dejavnosti v teh tretjih državah, da izpolnijo svoje obveznosti v okviru sistema Skupnosti.

6. Sporazumi iz odstavka 5 določijo uporabo dobropisov v sistemu Skupnosti iz projektov, ki so primerni za uporabo v sistemu Skupnosti v obdobju 2008–2012, vključno s tehnologijami obnovljivih virov ali tehnologijami energetske učinkovitosti, ki spodbujajo tehnološki prenos in trajnostni razvoj. Vsak tak sporazum lahko tudi določi uporabo dobropisov iz projektov, kjer je uporabljeno izhodišče pod ravniyo brezplačne dodelitve v okviru ukrepov iz člena 10a ali pod ravnmi, ki jih zahteva zakonodaja Skupnosti.

7. Ko je mednarodni sporazum o podnebnih spremembah dosežen, se od 1. januarja 2013 v sistem Skupnosti sprejemajo le dobropisi iz projektov od tretjih držav, ki so mednarodni sporazum ratificirale.

▼ **M4**

8. Vsem obstoječim upravljavcem se dovoli uporaba dobropisov v obdobju od leta 2008 do 2020 do zneska, ki jim je bil odobren za obdobje 2008–2012, ali do zneska, ki ustreza odstotku, ki ni manjši od 11 % njihove dodelitve v obdobju 2008–2012; uporabi se višji znesek.

Upravljalci lahko uporabijo dobropise nad 11 % iz prvega pododstavka do določenega zneska, kar ima za posledico, da so njihove skupne brezplačne dodelitve za obdobje 2008–2012 in skupne pravice do dobropisov iz projektov enake določenemu odstotku njihovih preverjenih emisij v obdobju 2005–2007.

Novi udeleženci, vključno z novimi udeleženci v obdobju 2008–2012, ki niso prejeli niti brezplačnih pravic niti pravic za uporabo dobropisov iz projektov CER in ERU v obdobju 2008–2012, in novi sektorji lahko uporabijo dobropise do zneska, ki ustreza odstotku, ki ni nižji od 4,5 % njihovih preverjenih emisij v obdobju 2013–2020. Operatorji zrakoplovov lahko uporabijo dobropise do zneska, ki ustreza odstotku, ki ni nižji od 1,5 % njihovih preverjenih emisij v obdobju 2013–2020.

Sprejmejo se ukrepi za določitev natančnih odstotkov, ki se uporabljajo v skladu s prvim, drugim in tretjim pododstavkom. Vsaj tretjina dodatnega zneska, ki se porazdeli med obstoječe upravljavce poleg prvega odstotka iz prvega pododstavka, se porazdeli med upravljavce, ki so imeli najnižjo raven skupne povprečne brezplačne dodelitve in uporabe dobropisov iz projektov v obdobju 2008–2012.

Ti ukrepi zagotovijo, da skupna dovoljena uporaba dobropisov ne preseže 50 % zmanjšanj na ravni Skupnosti pod ravni iz leta 2005 v obstoječih sektorjih v okviru sistema Skupnosti v obdobju 2008–2020 in 50 % zmanjšanj na ravni Skupnosti pod ravnmi novih sektorjev in letalstva iz leta 2005 od datuma njihove vključitve v sistem Skupnosti do leta 2020.

Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 23(3).

9. Od 1. januarja 2013 dalje se lahko uporabijo ukrepi za omejitve uporabe določenih dobropisov iz nekaterih vrst projektov.

V teh ukrepih je določen tudi datum, od katerega je uporaba dobropisov iz odstavkov od 1 do 4 v skladu s temi ukrepi. Ta datum je najmanj šest mesecev od sprejetja teh ukrepov ali najpozneje tri leta po njihovem sprejetju.

Navedeni ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 23(3). Komisija preuči možnost, da odboru predloži osnutke ukrepov, ki jih je treba sprejeti, če država članica to zahteva.

▼ **M1***Člen 11b***Projektne dejavnosti**

1. Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe, da bi bila izhodišča za projektne dejavnosti, kakor so opredeljena s kasnejšimi odločitvami, sprejetimi na podlagi UNFCCC ali Kjotskega protokola, ki so bile začete v državah, ki so z Unijo podpisale Pogodbo o pristopu, zagotovo v celoti skladna s pravnim redom Skupnosti, vključno z začasnimi odstopanji iz Pogodbe o pristopu.

▼ **M4**

Skupnost in njene države članiceodobrijo le projektne dejavnosti, v katerih imajo vsi projektni udeleženci sedež bodisi v državi, ki je sklenila mednarodni sporazum v zvezi s takšnimi projekti, bodisi v državi ali podvezni ali regionalni enoti, ki je povezana s sistemom Skupnosti v skladu s členom 25.

▼ **M1**

2. Razen če v odstavkih 3 in 4 ni predvideno drugače, države članice, ki gostijo projektne dejavnosti, zagotovijo, da se za zmanjšanja ali omejitve emisij toplogrednih plinov iz ► **M2** dejavnosti ◄, ki spadajo v področje uporabe te direktive, ERU in CER ne izdajajo.

3. Do 31. decembra 2012 se za projektne dejavnosti JI in CDM, ki neposredno zmanjšajo ali omejijo emisije naprave, ki spada v področje uporabe te direktive, lahko izdaja ERU in CER samo, če upravljaivec te naprave prekliče enako število pravic emisije.

4. Do 31. Decembra 2012 se za projektne dejavnosti JI in CDM, ki posredno zmanjšajo ali omejijo emisije naprave, ki spada v področje uporabe te direktive, lahko izdaja ERU in CER samo, če se enako število pravic do emisije izbriše iz nacionalnega registra držav članic, iz katerih ERU ali CER izhajajo.

5. Država članica, ki pooblasti zasebne ali javne subjekte za sodelovanje v projektnih dejavnostih, ostane odgovorna za izpolnjevanje svojih obveznosti po UNFCCC in Kjotskem protokolu in mora zagotoviti, da je njihovo sodelovanje v skladu z ustreznimi smernicami, modalitetami in postopki, ki so bili sprejeti v skladu z UNFCCC ali Kjotskim protokolom.

6. V primeru projektnih dejavnosti za proizvodnjo električne energije v hidroelektrarnah s splošno zmogljivostjo nad 20MW, države članice pri odobritvi teh projektnih dejavnosti zagotovijo, spoštovanje ustreznih mednarodnih kriterijev in smernic med razvojem omenjenih projektnih dejavnosti, vključno s kriteriji in smernicami iz Poročila Svetovne komisije za jezove novembra 2000: „Jezovi in razvoj. Nov okvir za odločanje“.

▼M3

7. Določbe za izvajanje odstavkov 3 in 4, zlasti v zvezi z izogibanjem dvojnega štetja, sprejme Komisija v skladu z regulativnim postopkom iz člena 23(2). Komisija sprejme določbe za izvajanje odstavka 5 tega člena, ko pogodbenica gostiteljica izpolnjuje vse pogoje za izvedbo projektne dejavnosti II. Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebitvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 23(3).

▼B*Člen 12***Prenos, predaja in ukinitve pravic**

1. Države članice zagotovijo, da so pravice prenosljive med:

(a) osebami v Skupnosti;

(b) osebami v Skupnosti in osebami v tretjih državah, kadar se take pravice priznajo v skladu s postopkom iz člena 25, pri čemer se uporabljajo samo omejitve, ki jih ureja ta direktiva ali so sprejete v skladu s to direktivo.

▼M4

1a. Komisija do 31. decembra 2010 preuči, ali je trg s pravicami do emisij dovolj zaščiten pred trgovanjem z notranjimi informacijami ali tržno manipulacijo, ter po potrebi pripravi predloge, da se takšna zaščita zagotovi. Ustrezne določbe iz Direktive 2003/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2003 o trgovanju z notranjimi informacijami in tržni manipulaciji (zloraba trga)⁽¹⁾ se lahko uporabijo z vsemi ustreznimi prilagoditvami, potrebnimi za njihovo uporabo v trgovini z osnovnimi proizvodi.

▼B

2. Države članice zagotovijo, da se pravice, ki jih izda pristojni organ druge države članice, priznajo za namene ►**M2** izpolnjevanja obveznosti operatorja zrakoplova v skladu z odstavkom 2a ali ◀ izpolnjevanja obveznosti upravljavca po odstavku 3.

▼M2

2a. Države članice upravljavke zagotovijo, da vsako leto do 30. aprila vsak operator zrakoplova preda število pravic, ki je enako skupnim emisijam iz letalskih dejavnosti v predhodnem koledarskem letu in preverjenim v skladu s členom 15, ki so na seznamu v Prilogi I in ki jih letalski operator izvaja. Države članice zagotovijo, da se pravice, predane v skladu s tem odstavkom, nato ukinejo.

3. Države članice zagotovijo, da vsako leto do 30. aprila upravljavec vsake naprave preda število pravic, ki niso pravice izdane v skladu s Poglavjem II, ki je enako skupnim emisijam iz te naprave v predhodnem koledarskem letu, preverjenim v skladu s členom 15, in da se te pravice nato ukinejo.

⁽¹⁾ UL L 96, 12.4.2003, str. 16.

▼M4

3a. V zvezi z emisijami, ki so bile preverjeno zajete in prenesene v napravo za trajno skladiščenje z veljavnim dovoljenjem v skladu z Direktivo 2009/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o geološkem shranjevanju ogljikovega dioksida ⁽¹⁾, ne sme priti do obvezne predaje pravic.

▼B

4. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe za zagotovitev, da bodo pravice ukinjene kadarkoli na zahtevo imetnika.

▼M4

5. Odstavka 1 in 2 se uporabljata brez poseganja v člen 10c.

*Člen 13***Veljavnost pravic**

1. Pravice, izdane od 1. januarja 2013 naprej, so veljavne za emisije osemletnih obdobj s pričetkom od 1. januarja 2013.

2. Štiri mesece po začetku vsakega obdobja iz odstavka 1 pristojni organ ukine pravice, ki ne veljajo več in niso bile predane in ukinjene v skladu s členom 12.

Države članice izdajo pravice osebam za tekoče obdobje, da nadomestijo kakršne koli pravice teh oseb, ki so bile ukinjene v skladu s prvim pododstavkom.

*Člen 14***Spremljanje in poročanje o emisijah**

1. Do 31. decembra 2011 Komisija sprejme uredbo za spremljanje in poročanje o emisijah ter, če je ustrezno, podatkih o dejavnostih, za dejavnosti, naštet v Prilogi I, za spremljanje in poročanje podatkov o tonskih kilometrih, ter poročanje o njih za namene vloge v skladu s členom 3e ali 3f, ki temeljijo na načelih za spremljanje in poročanje, določenih v Prilogi IV, ter podrobno opredeli potencialne globalnega segrevanja ozračja za posamezne toplogredne pline v zahtevah za spremljanje in poročanje o emisijah za te pline.

Ta ukrep, namenjen spreminjanju nebitvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem, se sprejme v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 23(3).

2. Uredba iz odstavka 1 upošteva najbolj točne in najnovejše znanstvene dokaze, ki so na voljo, zlasti s strani IPCC, in lahko tudi podrobno opredeli zahteve za upravljavce glede poročanja o emisijah, povezanih s proizvodnjo blaga v energetske intenzivnih sektorjih, ki so lahko podvržene mednarodni konkurenci. Navedena uredba lahko opredeli tudi zahtevo, da takšne informacije preverijo neodvisni izvajalci.

⁽¹⁾ UL L 140, 5.6 2009, str. 114.

▼ M4

Te zahteve lahko zajemajo poročanje o ravneh emisij iz proizvodnje električne energije, za katere velja sistem Skupnosti v povezavi s proizvodnjo takšnega blaga.

3. Države članice zagotovijo, da vsak upravljavec naprave ali operator zrakoplova spremlja in poroča pristojnemu organu o emisijah iz te naprave ali, od 1. januarja 2010, zrakoplova, ki ga upravlja, v vsakem koledarskem letu po koncu tega leta v skladu z uredbo iz odstavka 1.

4. Uredba iz odstavka 1 lahko vključuje zahteve glede uporabe avtomatskih sistemov in oblik izmenjave podatkov, da se uskladijo komunikacija o načrtu spremljanja, letno poročilo o emisijah in dejavnosti preverjanja med upravljavcem naprave, preveriteljem in pristojnimi organi.

▼ M2*Člen 15***▼ M4****Preverjanje in akreditacija****▼ M2**

Države članice zagotovijo, da se poročila, ki jih upravljavci in operatorji zrakoplovov predložijo na podlagi člena 14(3), preverijo v skladu z merili iz Priloge V in vsemi podrobnimi določbami, ki jih sprejme Komisija v skladu s tem členom, in da je pristojni organ o tem obveščen.

Države članice zagotovijo, da upravljavec ali operator zrakoplova, katerega poročilo do 31. marca vsako leto za emisije v predhodnem letu ni bilo potrjeno kot zadovoljivo v skladu z merili iz Priloge V in vsemi podrobnimi določbami, ki jih sprejme Komisija v skladu s tem členom, ne more več prenesti pravic, dokler njegovo poročilo ni potrjeno kot zadovoljivo.

Komisija lahko v skladu z regulativnim postopkom iz člena 23(2) sprejme podrobne določbe za preverjanje poročil, ki jih predložijo operatorji zrakoplovov v skladu s členom 14(3), in vlog v skladu s členom 3e in 3f, vključno s postopki preverjanja, ki jih bodo uporabljali preveritelji.

▼ M4

Do 31. decembra 2011 Komisija sprejme uredbo za preverjanje poročil o emisijah na podlagi načel iz Priloge V, ter za akreditacijo in nadzor preveriteljev. Ta uredba določa ustrezne pogoje za akreditacijo in preklic akreditacije, za vzajemno priznavanje ter po potrebi za medsebojni pregled akreditacijskih organov.

Ta ukrep, namenjen spreminjanju nebitvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem, se sprejme v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 23(3).

▼ **M4***Člen 15a***Razkrivanje podatkov in poslovna skrivnost**

Države članice in Komisija zagotovijo, da so vse odločbe in poročila v zvezi s količino in dodelitvijo pravic ter spremljanjem, poročanjem in preverjanjem emisij razkrite takoj in na urejen način, ki zagotavlja nediskriminatoreni dostop do njih.

Podatki, za katere velja poslovna skrivnost, se ne smejo razkriti nobeni drugi osebi ali organu, razen na podlagi veljavnih zakonov ali drugih predpisov.

▼ **B***Člen 16***Sankcije**

1. Države članice določijo pravila za sankcije za kršitve nacionalnih določb, sprejetih na podlagi te direktive, in z ustreznimi ukrepi zagotovijo, da se ta pravila izvajajo. Predvidene sankcije morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne. Države članice Komisijo obvestijo o teh določbah ► **M2** — in brez odlašanja tudi o vseh nadaljnjih spremembah, ki vplivajo na te določbe.

▼ **M2**

2. Države članice zagotovijo objavo imen upravljavcev in operatorjev zrakoplovov, ki kršijo zahteve za predajo zadostnega števila pravic v skladu s to direktivo.

3. Države članice zagotovijo, da je vsak upravljavec ali operator zrakoplovov, ki do 30. aprila vsakega leta ne preda dovolj pravic, ki pokrivajo njegove emisije v predhodnem letu, dolžan plačati kazen za presežne emisije. Kazen za presežne emisije je 100 EUR za vsako izpuščeno tono ekvivalenta ogljikovega dioksida, za katero upravljavec ali operator zrakoplova ni predal pravic. Plačilo kazni za presežne emisije upravljavca ali operatorja zrakoplova ne odveže obveznosti, da preda količino pravic, ki je enaka tem presežnim emisijam, ko preda pravice za naslednje koledarsko leto.

▼ **M4**

4. Kazen za presežne emisije v zvezi s pravicami, izdanimi od 1. januarja 2013 naprej, se poveča v skladu z evropskim indeksom cen življenjskih potrebščin.

▼ **M2**

5. Če operator zrakoplova ne izpolnjuje zahtev te direktive, z drugimi izvršilnimi ukrepi pa se ni zagotovilo izpolnjevanje teh zahtev, lahko njegova država članica upravljavka Komisijo pozove, da sprejme odločitev o uvedbi prepovedi opravljanja letov za zadevnega operatorja zrakoplova.

6. Vsak poziv države članice upravljavke v skladu z odstavkom 5 vsebuje:

(a) dokaze, da operator zrakoplova ne izpolnjuje obveznosti iz te direktive;

▼ M2

- (b) podrobnosti o izvršilnih ukrepih, ki jih je sprejela ta država članica;
- (c) utemeljitev za uvedbo prepovedi opravljanja letov na ravni Skupnosti; in
- (d) priporočilo za obseg prepovedi opravljanja letov na ravni Skupnosti in morebitne pogoje, ki bi morali veljati.

7. Ko se zahteve, kot so tiste iz odstavka 5, naslovijo na Komisijo, Komisija obvesti druge države članice prek njihovih predstavnikov v odboru iz člena 23(1) v skladu s poslovnikom odbora.

8. Če je to ustrezno in izvedljivo, potekajo posvetovanja z organi, ki so odgovorni za regulativni nadzor nad zadevnim operatorjem zrakoplova, pred sprejetjem odločitev na podlagi poziva v skladu z odstavkom 5. Kadar je to mogoče, posvetovanja potekajo skupaj s Komisijo in državami članicami.

9. Kadar Komisija obravnava možnost sprejetja odločitve na podlagi poziva v skladu z odstavkom 5, obvesti zadevnega operatorja zrakoplova o osnovnih dejstvih in razlogih, na katerih temelji takšna odločitev. Zadevni letalski operator ima možnost Komisiji predložiti pisne pripombe v roku 10 delovnih dni po datumu obvestila.

10. Na poziv države članice lahko Komisija v skladu z regulativnim postopkom iz člena 23(2) sprejme odločitev o uvedbi prepovedi opravljanja letov za zadevnega operatorja zrakoplova.

11. Vsaka država članica na svojem ozemlju izvršuje vsako odločitev, sprejeto v skladu z odstavkom 10. Država članica Komisijo obvesti o vseh ukrepih, sprejetih za izvajanje teh odločitev.

12. Po potrebi se o postopkih iz tega člena sprejmejo podrobna pravila. Ukrepi, namenjeni spreminjanju nebitvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 23(3).

▼ M1*Člen 17***Dostop do informacij**

Odločitve v zvezi z dodeljevanjem pravic do emisije, informacije o projektnih dejavnostih, v katerih je država članica udeležena ali pa za udeležbo pooblasti zasebne ali javne subjekte, in poročila o emisijah, ki so obvezna na podlagi dovoljenja za emisijo toplogrednih plinov in jih hranijo pristojni organi, so v skladu z Direktivo 2003/4/ES dostopni javnosti.

▼B*Člen 18***Pristojni organ**

Države članice sprejmejo ustrezno upravno ureditev, vključno z imenovanjem primerne pristojnega organa ali organov, za izvajanje te direktive. Kadar se imenuje več pristojnih organov, je treba njihovo delo na podlagi te direktive usklajevati.

▼M1

Države članice predvsem zagotovijo usklajevanje med svojo kontaktno točko, pristojno za odobritev projektnih dejavnosti v skladu s členom 6(1)(a) Kjotskega protokola, *ter* svojim nacionalnim organom, pristojnim za izvajanje člena 12 Kjotskega protokola, ki sta imenovana v skladu z kasnejšimi odločitvami, sprejetimi na podlagi UNFCCC ali Kjotskega protokola.

▼M2*Člen 18a***Država članica upravljavka**

1. Država članica upravljavka operatorja zrakoplova je:
 - (a) v primeru operatorja zrakoplova z veljavno operativno licenco, ki jo je odobrila država članica v skladu z določbami iz Uredbe Sveta (EGS) št. 2407/92 z dne 23. julija 1992 o licenciranju letalskih prevoznikov ⁽¹⁾, država članica, ki je odobrila operativno licenco temu operatorju zrakoplova; in
 - (b) v vseh drugih primerih država članica z največjimi ocenjenimi pripisanimi emisijami iz letalstva iz letov, ki jih je opravil zadevni operator zrakoplova v izhodiščnem letu.
2. Kadar se državi članici upravljavki operatorja zrakoplova v prvih dveh letih katerega koli obdobja iz člena 3c ne pripišejo nobene emisije iz letalstva iz letov, ki jih opravlja zadevni operator zrakoplova iz odstavka 1(b) tega člena, je ta operator zrakoplova za naslednje obdobje prenesen v drugo državo članico upravljavko. Nova država članica upravljavka je država članica z največjimi ocenjenimi pripisanimi emisijami iz letalstva iz letov, ki jih je opravil zadevni letalski operater v prvih dveh letih predhodnega obdobja.
3. Na podlagi najboljših razpoložljivih informacij Komisija:
 - (a) pred 1. februarjem 2009 objavi seznam operatorjev zrakoplovov, ki so 1. januarja 2006 ali pozneje izvajali letalsko dejavnost s seznama v Prilogi I, v katerem za vsakega operatorja zrakoplova v skladu z odstavkom 1 navede državo članico upravljavko, in
 - (b) pred 1. februarjem v vsakem naslednjem letu dopolni seznam z operatorji zrakoplovov, ki so naknadno izvajali letalske dejavnosti s seznama v Prilogi I.

⁽¹⁾ UL L 240, 24.8.1992, str. 1.

▼ M2

4. Komisija lahko v skladu z regulativnim postopkom iz člena 23(2) razvije smernice, po katerih bodo lahko države članice upravljavke po tej direktivi upravljale operatorje zrakoplovov.

5. Za namene odstavka 1 pomeni „izhodiščno leto“ v zvezi z operatorjem zrakoplovov, ki je začel delovati v Skupnosti po 1. januarju 2006, prvo koledarsko leto delovanja; v vseh ostalih primerih pa pomeni koledarsko leto, ki se začne 1. januarja 2006.

*Člen 18b***Pomoč Eurocontrola**

Pri opravljanju svojih dolžnosti iz členov 3c(4) in 18a lahko Komisija za pomoč zaprosi organizacijo Eurocontrol ali drugo ustrezno organizacijo in z njimi v ta namen sklene ustrezne dogovore.

▼ B*Člen 19***Registri****▼ M4**

1. Pravice, izdane od 1. januarja 2012 dalje, se vodijo v registru Skupnosti za izvajanje postopkov vodenja računov, odprtih v državi članici, ter dodeljevanje, predajo in ukinitve pravic v okviru uredbe Komisije, navedene v odstavku 3.

Vsaka država je zmožna izvajati operacije, odobrene v okviru UNFCCC ali Kjotskega protokola.

▼ B

2. Vsaka oseba je lahko imetnik pravice. Register je na voljo javnosti in vsebuje ločene evidence za pravice vsake osebe, kateri in od katere se pravice izdajo ali prenesejo.

▼ M3

3. Za izvajanje te direktive Komisija sprejme uredbo o standardiziranem in zaščitenem sistemu registrov v obliki standardiziranih elektronskih podatkovnih baz, ki vsebujejo splošne podatkovne elemente, za sledenje izdaje, posesti, prenosa in ukinitve pravic, za zagotavljanje javnega dostopa in primerne zaupnosti ter za zagotavljanje, da ni prenosov, ki bi bili nezdržljivi z obveznostmi iz Kjotskega protokola. Navedena uredba vsebuje tudi določbe o uporabi in identifikaciji CER in ERU v sistemu Skupnosti ter o spremljanju ravni te uporabe. Ta ukrep, namenjen spreminjanju nebitvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem, se sprejme v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 23(3).

▼M4

4. Uredba, navedena v odstavku 3, vsebuje ustrezne modalitete, da lahko register Skupnosti izvaja transakcije in druge dejavnosti za izvajanje ureditve iz člena 25(1b). Navedena uredba vključuje tudi postopke za spremembo in izredno upravljanje registra Skupnosti v zvezi z vprašanji iz odstavka 1 tega člena. Vsebuje ustrezne modalitete, na podlagi katerih se v registru Skupnosti zagotovi, da države članice lahko dajejo pobude o izboljšanju učinkovitosti, vodenju upravnih stroškov in ukrepov nadzora kakovosti.

▼B*Člen 20***Centralni administrator**

1. Komisija imenuje centralnega administratorja za vodenje neodvisne evidence transakcij, v katere se zapisujejo izdaje, prenosi in ukinitve pravic.
2. Centralni administrator opravi avtomatizirano preveritev vsake transakcije v registrih prek neodvisne evidence transakcij, s čimer zagotovi, da ni nobenih nepravilnosti pri izdaji, prenosu in ukinitvi pravic.
3. Če se pri avtomatizirani preveritvi odkrijejo nepravilnosti, centralni administrator obvesti zadevno državo članico ali države članice, ki teh transakcij in nobenih nadaljnjih transakcij, povezanih z zadevnimi pravicami, ne registrirajo, dokler se nepravilnosti ne razrešijo.

*Člen 21***Poročanje držav članic**

1. Države članice vsako leto predložijo Komisiji poročilo o uporabi te direktive. ►**M4** V tem poročilu se posebna pozornost nameni ureditvi dodelitve pravic, delovanju registrov, uporabi izvedbenih ukrepov za spremljanje in poročanje, preverjanju in akreditaciji ter zadevam, povezanim s skladnostjo s to direktivo, ter morebitni fiskalni obravnavi pravic. ◀ Prvo poročilo se pošlje Komisiji do 30. junija 2005. Poročilo se pripravi na podlagi vprašalnika ali predloge, ki jo oblikuje Komisija v skladu s postopkom, določenim v členu 6 Direktive 91/692/EGS. Vprašalnik ali predloga se pošlje državam članicam vsaj šest mesecev pred rokom za predložitev prvega poročila.
2. Na podlagi poročil iz odstavka 1 Komisija objavi poročilo o uporabi te direktive v treh mesecih od prejema poročil držav članic.

▼M4

3. Komisija organizira izmenjavo informacij med pristojnimi organi držav članic v zvezi z razvojem na področju dodelitve, uporabe ERU in CER v sistemu Skupnosti, delovanja registrov, spremljanja, poročanja, preverjanja, akreditacije, informacijske tehnologije in usklajenosti s to direktivo.

▼ **M1***Člen 21a***Podpora dejavnostim graditve lastnih zmogljivosti**

V skladu z UNFCCC, Kjotskim protokolom in morebitnimi pozneje sprejetimi odločitvami v zvezi z njunim izvajanjem, si Komisija in države članice prizadevajo podpirati dejavnosti graditve lastnih zmogljivosti v državah v razvoju in v državah v gospodarski tranziciji, da bi jim tako pomagale v celoti izkoristiti JI in CDM v oporo pri njihovih strategijah trajnostnega razvoja *ter* da bi olajšale vključevanje subjektov v oblikovanje in izvajanje projektov JI in CDM.

▼ **M4***Člen 22***Spremembe prilog**

Z izjemo prilog I, IIa in IIb se priloge k tej direktivi lahko spremenijo glede na poročila, predvidena v členu 21, in izkušnje pri uporabi te direktive. Priloge IV in V se lahko spremenita, da bi se izboljšalo spremljanje, poročanje in preverjanje emisij.

Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebitvenih določb te direktive, med drugim z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 23(3).

▼ **B***Člen 23***Odbor**

1. Komisiji pomaga odbor, ustanovljen s členom 8 Odločbe 93/389/EGS.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člena 5 in 7 Sklepa 1999/468/ES ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

Obdobje iz člena 5(6) Sklepa 1999/468/ES se določi na tri mesece.

▼ **M3**

3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člen 5a(1) do (4) in člen 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

▼ **M4**

4. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člena 4 in 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

▼ **M4***Člen 24***Postopki za enostransko vključitev dodatnih dejavnosti in plinov**

1. Od leta 2008 lahko države članice uporabijo trgovanje s pravicami do emisij v skladu s to direktivo za dejavnosti in toplogredne pline, ki niso navedeni v Prilogi I, ob upoštevanju vseh ustreznih meril, zlasti učinkov na notranji trg, možnih izkrivljanj konkurence, okoljske celovitosti sistema Skupnosti in zanesljivosti načrtovanega sistema spremljanja in poročanja pod pogojem, da vključitev takih dejavnosti in toplogrednih plinov odobri Komisija:

- (a) v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 23(2), če se vključitev nanaša na naprave, ki niso zajete v Prilogi I; ali
- (b) v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 23(3), če se vključitev nanaša na dejavnosti in toplogredne pline, ki niso naštet v Prilogi I. Ti ukrepi so namenjeni spreminjanju nebitvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem.

2. Če je odobrena vključitev dodatnih dejavnosti in plinov, lahko Komisija istočasno odobri dodelitev dodatnih pravic in pooblasti druge države članice, da vključijo te dodatne dejavnosti in pline.

3. Na pobudo Komisije ali na zahtevo države članice se lahko sprejme uredbo o spremljanju in poročanju za emisije iz dejavnosti, naprave in toplogredne pline, ki niso navedeni kot kombinacija v Prilogi I, če se spremljanje in poročanje lahko izvedeta z zadostno točnostjo.

Ta ukrep, namenjen spreminjanju nebitvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem, se sprejme v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 23(3).

*Člen 24a***Usklajena pravila za projekte, ki zmanjšujejo emisije**

1. Poleg vključitev iz člena 24 se lahko sprejmejo izvedbeni ukrepi za izdajanje pravic ali dobropisov v zvezi s projekti, ki jih upravljajo države članice in ki zmanjšujejo emisije toplogrednih plinov, za katere ne velja sistem Skupnosti.

Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebitvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 23(3).

Takšni ukrepi ne smejo imeti za posledico dvojno štetje zmanjšanja emisij niti ovirati izvajanja drugih ukrepov politik za zmanjšanje emisij, ki niso vključene v sistem Skupnosti. Ukrepi se sprejmejo le, če vključitev ni možna v skladu s členom 24, naslednji pregled sistema Skupnosti pa obravnava usklajevanje obsega teh emisij v celotni Skupnosti.

▼ M4

2. Lahko se sprejme izvedbene ukrepe, ki določijo podrobnosti za odobritev dobropisov projektom na ravni Skupnosti iz odstavka 1.

Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju ne bistvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 23(3).

3. Država članica lahko zavrne dodelitev pravic ali dobropisov za nekatere vrste projektov, ki zmanjšujejo emisije toplogrednih plinov na njenem ozemlju.

Takšni projekti se bodo izvajali na podlagi soglasja države članice, v kateri projekt poteka.

▼ B*Člen 25***Povezave z drugimi sistemi trgovanja z emisijami toplogrednih plinov**

1. Skleniti je treba sporazume s tretjimi državami iz Priloge B h Kjotskemu protokolu, ki so protokol ratificirale, da se predvidi medsebojno priznavanje pravic med sistemom Skupnosti in drugimi sistemi trgovanja z emisijami toplogrednih plinov, v skladu s pravili iz člena 300 Pogodbe.

▼ M4

1a. Lahko se sklenejo sporazumi za vzajemno priznavanje pravic med sistemom Skupnosti in primerljivimi obveznimi sistemi trgovanja z emisijami toplogrednih plinov, ki imajo vzpostavljene omejitve absolutnih emisij v kateri koli drugi državi ali v podzveznih ali regionalnih enotah.

1b. Lahko se sklenejo neobvezujoči sporazumi s tretjimi državami ali s podzveznimi ali regionalnimi enotami za zagotovitev upravne in tehnične usklajenosti glede pravic v sistemu Skupnosti ali drugih obveznih sistemih trgovanja z emisijami z omejitvami absolutnih emisij.

▼ M3

2. Kadar se sklene sporazum iz odstavka 1, Komisija sprejme vse potrebne določbe za medsebojno priznavanje pravic po tem sporazumu. Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju ne bistvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 23(3).

▼ M2*Člen 25a***Ukrepi tretjih držav za zmanjšanje vpliva letalstva na podnebne spremembe**

1. Če tretja država sprejme ukrepe za zmanjšanje vpliva na podnebne spremembe letov, ki imajo vzlet v navedeni državi in so namenjeni pristanku v Skupnosti, Komisija po posvetovanju z navedeno tretjo državo in državami članicami v okviru odbora iz člena 23(1) preuči razpoložljive možnosti za zagotovitev optimalnega součinkovanja med sistemom Skupnosti in ukrepi te države.

▼M2

Po potrebi Komisija lahko sprejme spremembe, na podlagi katerih se leti, ki prihajajo iz zadevne tretje države, izključijo iz letalskih dejavnosti s seznama v Prilogi I ali se zagotovijo vse nadaljnje spremembe letalskih dejavnosti s seznama v Prilogi I, ki izhajajo iz obveznosti sporazuma v skladu s četrtem pododstavkom. Navedeni ukrepi, namenjeni spreminjanju nebitvenih določb te direktive, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 23(3).

Komisija lahko Evropskemu parlamentu in Svetu predlaga kakršne koli druge spremembe te direktive.

Komisija lahko po potrebi v skladu s členom 300(1) Pogodbe Svetu da priporočila za začetek pogajanj za sklenitev sporazuma z zadevno tretjo državo.

2. Skupnost in države članice si še naprej prizadevajo doseči dogovor o globalnih ukrepih za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov iz letalstva. Komisija glede na vsak tak dogovor preuči, ali so potrebne spremembe te direktive, v kolikor se uporablja za operatorje zrakoplovov.

▼B*Člen 26***Sprememba Direktive 96/61/ES**

V členu 9(3) Direktive 96/61/ES se dodajo naslednji pododstavki:

„Kadar so emisije toplogrednih plinov iz naprave določene v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (*) v zvezi s katero koli dejavnostjo, ki se izvaja v tej napravi, dovoljenje ne vključuje mejne vrednosti emisij za neposredne emisije tega plina, če to ni potrebno za zagotovitev, da se ne povzroči znatno lokalno onesnaženje.

Za dejavnosti iz Priloge I k Direktivi 2003/87/ES se države članice lahko odločijo, da ne bodo naložile zahtev glede energetske učinkovitosti za kurilne naprave ali druge naprave, ki izpuščajo ogljikov dioksid na lokaciji.

Kadar je potrebno, pristojni organi ustrezno spremenijo dovoljenje.

Predhodni trije odstavki se ne uporabljajo za naprave, ki so v skladu s členom 27 Direktive 2003/87/ES začasno izključeni iz sistema trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti.

(*) UL L 275, 25.10.2003, str. 32.“

▼ **M4***Člen 27***Izključitev malih naprav, ki so predmet enakovrednih ukrepov**

1. Po posvetovanju z upravljavcem lahko države članice iz sistema Skupnosti izključijo naprave, katerih emisije v poročilu pristojnemu organu so manjše od 25 000 ton ekvivalenta ogljikovega dioksida in imajo med izvajanjem dejavnosti izgorevanja nazivno vhodno toplotno moč pod 35 MW brez emisij iz biomase v vsakem od predhodnih treh let pred obvestilom iz točke (a) in ki so predmet ukrepov, ki bodo dosegli enakovreden prispevek k zmanjšanju emisij, če zadevna država članica upošteva naslednje pogoje:

- (a) Komisijo obvesti o vsaki takšni napravi, pri čemer podrobno opredeli sprejete enakovredne ukrepe, ki se uporabljajo za to napravo, s katerimi bo dosežen enakovreden prispevek k zmanjšanju emisije, še pred rokom za predložitev seznama naprav v skladu s členom 11(1) in najpozneje, ko se ta seznam predloži Komisiji;
- (b) potrdi, da je vzpostavljena ureditev spremljanja, da se oceni, ali katera koli naprava v katerem koli koledarskem letu izpušča 25 000 ton ali več ekvivalenta ogljikovega dioksida brez emisij iz biomase. Države članice lahko v skladu s členom 14 dovolijo poenostavljene postopke spremljanja, poročanja in preverjanja za naprave, katerih povprečna emisija med letoma 2008 in 2010 ne presega 5 000 ton letno;
- (c) če katera koli naprava v katerem koli koledarskem letu izpušča 25 000 ton ali več ekvivalenta ogljikovega dioksida brez emisij iz biomase ali če ukrepi, ki se uporabljajo za to napravo, s katerimi bo dosežen enakovreden prispevek k zmanjšanju emisij, niso več vzpostavljeni, potrdi, da bo naprava ponovno vključena v sistem Skupnosti;
- (d) objavi informacije iz točk (a), (b) in (c) za pripombe javnosti.

Izključijo se lahko tudi bolnišnice, če sprejmejo enakovredne ukrepe.

2. Če po treh mesecih od datuma objave za pripombe javnosti Komisija v nadaljnjih šestih mesecih ne poda ugovora, se izključitev šteje za odobreno.

Po predaji pravic v zvezi z obdobjem, v katerem je naprava v sistemu Skupnosti, je naprava izključena, država članica pa ji ne izdaja več brezplačnih pravic v skladu s členom 10a.

3. Kadar se naprava v skladu z odstavkom 1(c) ponovno vključi v sistem Skupnosti, se vse pravice, ki so bile dodeljene skladno s členom 10a, priznajo, začeniši z letom ponovne vključitve. Pravice, dodeljene tem napravam, se odštejejo od količine pravic, s katerimi bo v skladu s členom 10(2) država članica, v kateri je naprava, trgovala na dražbi.

▼M4

Vse takšne naprave ostanejo v sistemu Skupnosti v preostalem delu obdobja trgovanja.

4. Za naprave, ki v obdobju 2008–2012 niso bile vključene v sistem Skupnosti, se lahko uporabljajo poenostavljene zahteve za spremljanje, poročanje in preverjanje za določanje emisij v treh letih pred obvestilom iz odstavka 1(a).

*Člen 28***Prilagoditve, ki bodo veljale, ko bo Skupnost odobrila mednarodni sporazum o podnebnih spremembah**

1. V treh mesecih od podpisa Skupnosti mednarodnega sporazuma o podnebnih spremembah, ki do leta 2020 vodi do obveznega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov za več kot 20 % v primerjavi z ravno iz leta 1990, kar se kaže tudi v zavezi o 30 % zmanjšanju, ki je bila sprejeta na zasedanju Evropskega sveta marca 2007, Komisija predloži poročilo, v katerem oceni zlasti naslednje dejavnike:

- (a) naravo ukrepov, ki so bili dogovorjeni v okviru mednarodnih pogajanj, ter zaveze za zmanjšanje emisij, primerljive zmanjšanju v Skupnosti, ki so jih sprejele druge razvite države, ter zaveze gospodarsko naprednejših držav v razvoju, da bodo ustrezno prispevale glede na svojo odgovornost in zmožnosti;
- (b) vplive mednarodnega sporazuma o podnebnih spremembah in posledično možnosti, ki so potrebne na ravni Skupnosti, da se premakne k bolj ambicioznemu cilju 30 % zmanjšanja na uravnotežen, pregleden in enakopraven način, ob upoštevanju dela, opravljenega v prvem obdobju obveznosti po Kjotskem protokolu;
- (c) konkurenčnost predelovalne industrije Skupnosti v zvezi tveganjem premestitve emisij CO₂;
- (d) učinek mednarodnega sporazuma o podnebnih spremembah na druge gospodarske sektorje Skupnosti;
- (e) posledice za kmetijski sektor Skupnosti, vključno s tveganjem premestitve emisij CO₂;
- (f) primerne načine za vključevanje emisij in odvzeme, povezane z rabo zemljišč, spreminjanjem namembnosti zemljišč in gozdarstvom v Skupnosti;
- (g) pogozdovanje, obnovo gozdov, preprečevanje krčenja in propadanja gozdov v tretjih državah v primeru, da se s tem v zvezi oblikuje mednarodno priznan sistem;
- (h) potrebo po dodatnih politikah in ukrepih Skupnosti zaradi zavez Skupnosti in držav članic k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov.

▼M4

2. Na podlagi poročila iz odstavka 1 Komisija, če je to primerno, predloži Evropskemu parlamentu in Svetu zakonodajni predlog za spremembo te direktive v skladu z odstavkom 1, z namenom, da bi direktiva o spremembi začela veljati po tem, ko bo Skupnost odobrila mednarodni sporazum o podnebnih spremembah, ob upoštevanju zaveze o zmanjšanju emisij, ki jih je treba izpolniti v okviru tega sporazuma.

Predlog temelji na načelih preglednosti, gospodarske in stroškovne učinkovitosti, pravičnosti in solidarnosti pri porazdelitvi prizadevanj med državami članicami.

3. Predlog po potrebi omogoči upravljavcem, da poleg dobropisov, predvidenih s to direktivo, uporabijo CER, ERU ali druge odobrene dobropise tretjih držav, ki so ratificirale mednarodni sporazum o podnebnih spremembah.

4. Predlog po potrebi vključuje tudi druge ukrepe, ki so potrebni za doseganje obveznih zmanjšanj v skladu s členom 1 na pregleden, uravnotežen in pravičen način, ter zlasti izvedbene ukrepe, da določi uporabo dodatnih vrst dobropisov iz projektov s strani upravljavcev v sistemu Skupnosti poleg tistih iz odstavkov 2 do 5 člena 11a ali uporabo drugih ustreznih mehanizmov, ki so nastali v okviru mednarodnega sporazuma o podnebnih spremembah, s strani teh upravljavcev.

5. Predlog vključuje ustrezne prehodne in odločilne ukrepe za obdobje do začetka veljavnosti mednarodnega sporazuma o podnebnih spremembah.

▼M6*Člen 28a*

Odstopanja, ki se uporabljajo pred izvajanjem mednarodnega sporazuma o uporabi enotnega svetovnega tržnega ukrepa do leta 2020

1. Države članice z odstopanjem od člena 12(2a), člena 14(3) in člena 16 zahteve iz navedenih določb obravnavajo kot izpolnjene in ne ukrepajo proti operatorjem zrakoplovov, kar zadeva:

- (a) vse emisije iz letov na letališča v državah zunaj Evropskega gospodarskega prostora (EGP) in z njih v vsakem koledarskem letu od 1. januarja 2013 do 31. decembra 2016;
- (b) vse emisije iz letov med letališčem v najbolj oddaljeni regiji s seznama v smislu člena 349 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) in letališčem v drugi regiji EGP, v vsakem koledarskem letu od 1. januarja 2013 do 31. decembra 2016;

▼ M6

- (c) predajo pravic, ki ustreza preverjenim emisijam iz leta 2013 iz letov med letališči v državah EGP, opravljeno do 30. aprila 2015 namesto do 30. aprila 2014, in preverjene emisije iz leta 2013 za te lete, o katerih se je poročalo do 31. marca 2015 namesto do 31. marca 2014.

Za namene členov 11a, 12 in 14 se preverjene emisije iz letov, na katere se prvi pododstavek ne nanaša, obravnavajo kot preverjene emisije operatorja zrakoplovov.

2. Z odstopanjem od člena 3e(5) in člena 3f prejme operator zrakoplovov, za katerega veljajo odstopanja iz točk (a) in (b) odstavka 1 tega člena, določeno število brezplačnih pravic, zmanjšano v sorazmerju z zmanjšano obveznostjo predaje iz navedenih točk.

Z odstopanjem od člena 3f(8) se pravice, ki niso dodeljene na podlagi uporabe prvega pododstavka tega odstavka, ukinejo.

▼ C1

Države članice glede dejavnosti v obdobju od 1. januarja 2013 do 31. decembra 2016 objavijo število pravic za letalstvo, dodeljenih vsakemu operatorju zrakoplova do 1. septembra 2014.

▼ M6

3. Z odstopanjem od člena 3d države članice na dražbi prodajo zmanjšano število pravic za letalstvo, zmanjšano v sorazmerju z zmanjšanim številom vseh izdanih pravic.

4. Z odstopanjem od člena 3d(3) se število pravic, ki jih za obdobje od 1. januarja 2013 do 31. decembra 2016 na dražbi proda vsaka država članica, zmanjša, tako da ustreza deležu njenih dodeljenih emisij za lete, za katere se ne uporablja odstopanje iz točk (a) in (b) odstavka 1 tega člena.

5. Z odstopanjem od člena 3g operatorji zrakoplovov niso dolžni predložiti načrtov za spremljanje, v katerih so določeni ukrepi za spremljanje emisij in poročanje o njih, v zvezi z leti, za katere se uporabljajo odstopanja iz točk (a) in (b) odstavka 1 tega člena.

6. Z odstopanjem od členov 3g, 12, 15 in 18a, kadar so skupne letne emisije operatorja zrakoplovov nižje od 25 000 ton CO₂, njegove emisije štejejo za preverjene emisije, če so določene z uporabo orodja za majhne onesnaževalce, ki je odobreno z Uredbo Komisije (EU) št. 606/2010 ⁽¹⁾ in je podatke vanj vnesla organizacija Eurocontrol iz

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) št. 606/2010 z dne 9. julija 2010 o odobritvi poenostavljenega orodja, ki ga je razvila Evropska organizacija za varnost zračne plovbe (Eurocontrol) za ocenjevanje porabe goriva nekaterih operatorjev zrakoplovov z majhnimi emisijami (UL L 175, 10.7.2010, str. 25).

▼ M6

svojega sistema za podporo ETS. Države članice lahko za nekomercialne operatorje zrakoplovov izvajajo poenostavljene postopke, če taki postopki zagotavljajo enako natančnost, kot jo zagotavlja orodje za majhne onesnaževalce.

7. Za namene tega člena se leti med letališči v državah EGP in državah, ki so k Uniji pristopile leta 2013, obravnavajo kot leti med letališči v državah EGP.

8. Komisija redno in vsaj enkrat letno obvešča Evropski parlament in Svet o napredku pri pogajanjih v Mednarodni organizaciji civilnega letalstva (ICAO) in o svojih prizadevanjih, da bi bili tržni mehanizmi mednarodno sprejeti med tretjimi državami. Komisija bo po skupščini ICAO leta 2016 Evropskemu parlamentu in Svetu poročala o ukrepih za izvajanje mednarodnega sporazuma o globalnem tržnem ukrepu od leta 2020 dalje, s katerim se bodo emisije toplogrednih plinov iz letalstva zmanjšale na nediskriminatoren način, vključno s sporočanjem informacij o uporabi prihodkov, ki jih države članice predložijo v skladu s členom 17 Uredbe (EU) št. 525/2013.

Komisija v svojem poročilu preuči ustrezno področje uporabe za zajetje emisij iz dejavnosti na letališča v državah zunaj EGP in z njih od 1. januarja 2017 dalje in po potrebi vanj vključi predloge v odziv na navedeni razvoj. Komisija v svojem poročilu tudi preuči rešitve za druge zadeve, do katerih lahko pride zaradi uporabe odstavkov 1 do 4 tega člena ob hkratnem ohranjanju enake obravnave vseh operatorjev zrakoplovov na isti progi.

▼ M4*Člen 29***Poročilo za zagotavljanje boljšega delovanja trga z ogljikom**

Če ima na podlagi rednih poročil o trgu z ogljikom iz člena 10(5) Komisija na voljo dokaze, da trg z ogljikom ne deluje pravilno, predloži poročilo Evropskemu parlamentu in Svetu. Poročilu lahko po potrebi priloži predloge za povečanje preglednosti trga z ogljikom in predloge ukrepov za izboljšanje njegovega delovanja.

*Člen 29a***Ukrepi v primeru pretiranega nihanja cen**

1. Če cena pravic v več kot šestih zaporednih mesecih preseže trikratno povprečno ceno pravic na evropskem trgu ogljika v prejšnjih dveh letih, Komisija takoj skliče sestanek odbora, ustanovljenega v skladu s členom 9 Odločbe št. 280/2004/ES.

▼M4

2. Če razvoj cen iz odstavka 1 ni skladen s spreminjajočimi se tržnimi temelji, se lahko ob upoštevanju stopnje razvoja cen sprejme enega od naslednjih ukrepov:

- (a) ukrep, ki državam članicam omogoča, da prenesejo na zgodnejši termin prodajo na dražbi tistega dela pravic, ki je temu namenjen.
- (b) ukrep, ki državam članicam omogoči prodajo na dražbi do 25 % preostalih pravic iz rezerve za nove udeležence.

Ti ukrepi se sprejmejo v skladu z upravljalnim postopkom iz člena 23(4).

3. Vsi ukrepi v največji možni meri upoštevajo poročila, ki jih je Komisija predložila Evropskemu parlamentu in Svetu v skladu s členom 29, kot tudi vse druge zadevne informacije, ki jih zagotovijo države članice.

4. Ureditve za uporabo teh določb so določene v uredbi, navedeni v členu 10(4).

▼B*Člen 30***Pregled in nadaljnji razvoj**

1. Na podlagi doseženega napredka pri spremljanju emisij toplogrednih plinov lahko Komisija do 31. decembra 2004 Evropskemu parlamentu in Svetu predlaga spremembo Priloge I, da se vključijo druge dejavnosti in emisije drugih toplogrednih plinov iz Priloge II.

2. Na podlagi izkušenj pri uporabi te direktive in doseženega napredka pri spremljanju emisij toplogrednih plinov ter glede na razvoj dogodkov na mednarodni ravni Komisija sestavi poročilo o uporabi te direktive, upoštevajoč:

- (a) kako in ali je treba spremeniti Prilogo I, da se vključijo drugi ustrezni sektorji (med drugim sektorji kemikalij, aluminija in prometa), dejavnosti in emisije drugih toplogrednih plinov iz Priloge II, da bi se dodatno izboljšala gospodarska učinkovitost sistema;
- (b) razmerje med trgovanjem s pravicami do emisije v Skupnosti in mednarodnim trgovanjem z emisijami, ki se prične leta 2008;
- (c) nadaljnje usklajevanje metode dodeljevanja (vključno z dražbo za čas po letu 2012) in meril za nacionalne načrte razdelitve pravic iz Priloge III;

▼M1

- (d) uporabo dobropisov iz naslova projektnih dejavnosti, vključno z zahtevo po uskladitvi dovoljene uporabe ERU in CER v sistemu Skupnosti;

▼B

- (e) razmerje med trgovanjem z emisijami ter drugimi politikami in ukrepi, ki se izvajajo na ravni držav članic in na ravni Skupnosti, vključno z obdavčevanjem, in si prizadevajo za iste cilje;
- (f) ali je primerno, da se vodi en sam register Skupnosti;
- (g) raven sankcij za presežne emisije, tudi ob upoštevanju inflacije;
- (h) delovanje trga pravic, predvsem vseh možnih motenj trga;
- (i) kako sistem Skupnosti prilagoditi razširjeni Evropski uniji;
- (j) združevanje;
- (k) praktičnost določitve primerjalnih vrednosti na ravni Skupnosti kot osnove za dodeljevanje, ob upoštevanju najboljših razpoložljivih tehnologij ter analize stroškov in koristi;

▼M1

- (l) učinek projektnih mehanizmov na države gostiteljice, zlasti na njihove razvojne cilje, če so bile na podlagi JI in CDM odobrene projektne dejavnosti za proizvodnjo električne energije v hidroelektrarnah, katerih proizvodna zmogljivost presega 500 MW in imajo negativne okoljske ali družbene učinke, in učinek bodoče uporabe CER in ERU, ki izhaja iz teh projektnih dejavnosti za proizvodnjo električne energije v hidroelektrarnah v sistemu Skupnosti;
- (m) podporo graditvi lastnih zmogljivosti v državah v razvoju in državah v gospodarski tranziciji;
- (n) modalitete in postopke za odobritev domačih projektnih dejavnosti s strani držav članic in za izdajo pravic do emisije glede na zmanjšanja ali omejitve emisij zaradi takih dejavnosti od leta 2008;
- (o) tehnične določbe v zvezi z začasnostjo dobropisov in omejitvijo na 1 % za upravičenost do rabe zemljišč, spremembe namembnosti zemljišč in gozdarskih projektnih dejavnosti, kakor so določene s Sklepom 17/CP.7, in določbe, ki se nanašajo na rezultate ocene potencialne nevarnosti povezane z uporabo gensko spremenjenih organizmov in potencialno invazivnih tujih vrst v projektnih dejavnostih pogozdovanja in vnovičnega pogozdovanja, da se upravljavcem dovoli uporaba CER in ERU iz naslova rabe zemljišč, spremembe namembnosti zemljišč in projektnih dejavnosti gozdarstva v sistemu Skupnosti od leta 2008, v skladu s odločitvami, sprejetimi na podlagi UNFCCC ali Kjotskim protokolom.

▼B

Komisija do 30. junija 2006 predloži to poročilo Evropskemu parlamentu in Svetu, skupaj z morebitnimi potrebnimi predlogi.

▼ **M1**

3. Pred vsakim obdobjem iz člena 11(2) vsaka država članica v svojem nacionalnem načrtu razdelitve pravic objavi predvideno uporabo ERU in CER in odstotek dodelitve za posamezno napravo, do katerega lahko upravljavci uporabljajo ERU in CER v sistemu Skupnosti za to obdobje. Skupna uporaba ERU in CER mora biti v skladu z ustreznimi dodatnimi obveznostmi po Kjotskem protokolu in UNFCCC in odločitvami, sprejetimi na njuni podlagi.

Države članice v skladu s členom 3 Odločbe Evropskega parlamenta in Sveta št. 280/2004/ES z dne 11. februarja 2004 o mehanizmih spremljanja emisij toplogrednih plinov Skupnosti in izvajanja Kjotskega protokola ⁽¹⁾ vsaki dve leti poročajo Komisiji v kolikšni meri nacionalni ukrepi dejansko pomenijo znatni del prizadevanj na nacionalni ravni, tako kot tudi do kolikšne mere uporaba projektnih mehanizmov dejansko dopolnjuje nacionalne ukrepe, in o razmerju med njima, v skladu z ustreznimi določili Kjotskega protokola in odločitvami, sprejetimi na njegovi podlagi. Komisija o tem poroča v skladu s členom 5 omenjene odločbe. V luči tega poročila Komisija, če je to primerno, predloži zakonodajne ali druge predloge, da se tako dopolnijo določila, ki so jih sprejele države članice, in se zagotovi, da uporaba teh mehanizmov dopolnjuje nacionalne ukrepe v Skupnosti.

▼ **M2**

4. Komisija do 1. decembra 2014 na podlagi spremljanja in izkušenj, pridobljenih pri uporabi te direktive, pregleda delovanje te direktive v zvezi z letalskimi dejavnostmi iz Priloge I in po potrebi pripravi predloge za Evropski parlament in Svet v skladu s členom 251 Pogodbe. Komisija zlasti preuči naslednje:

- (a) posledice in vplive te direktive na splošno delovanje sistema Skupnosti;
- (b) delovanje trga pravic za letalstvo, predvsem vse možne motnje trga;
- (c) okoljsko učinkovitost sistema Skupnosti in stopnjo, do katere bi bilo treba celotno količino pravic, ki se dodelijo operatorjem zrakoplovov po členu 3c, zmanjšati v skladu s splošnimi cilji EU glede zmanjšanja emisij;
- (d) vpliv sistema Skupnosti na letalski sektor, vključno z vprašanjem konkurenčnosti, pri čemer se upošteva zlasti učinek politik o podnebnih spremembah, ki se za letalstvo uporabljajo zunaj EU;
- (e) ohranitev posebne rezerve za operatorje zrakoplovov, ob upoštevanju možnosti zblíževanja stopenj rasti v celotni gospodarski panogi;
- (f) vpliv sistema Skupnosti na strukturno odvisnost otokov, neobalnih območij, obrobni območij ter najbolj oddaljenih območij Skupnosti od letalskega prometa;

⁽¹⁾ UL L 49, 19.2.2004, str. 1.

▼M2

- (g) ali bi bilo treba vključiti sistem vstopno-izstopnega mesta, da bi se olajšalo trgovanje s pravicami med operatorji zrakoplovov in upravljavci naprav ter hkrati preprečil neto prenos pravic iz transakcij operatorjev zrakoplovov na upravljavce naprav;
- (h) posledice pragov na izključitev, kakor so navedene v Prilogi I, glede na potrjeno največjo vzletno maso in število letov na leto, ki jih opravi operator zrakoplova;
- (i) vpliv izvzetja iz sistema Skupnosti nekaterih letov, opravljenih v okviru obveznosti javnih služb, predpisanih v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 2408/92 z dne 23. julija 1992 o dostopu letalskih prevoznikov Skupnosti do letalskih prog znotraj Skupnosti ⁽¹⁾;
- (j) razvoj, vključno z možnostjo nadaljnjega razvoja učinkovitosti letalstva, zlasti pa napredek pri doseganju cilja Svetovalnega sveta za raziskovanje na področju aeronavtike v Evropi (ACARE), da bi razvili in predstavili tehnologije, s katerimi bi lahko do leta 2020 zmanjšali porabo goriva za 50 %, in ali so potrebni nadaljnji ukrepi za povečanje učinkovitosti;
- (k) razvoj znanstvenega razumevanja vpliva podnebnih sprememb na kondenzacijske sledi in ciruse zaradi letalstva, da bi lahko predlagali učinkovite ukrepe za njihovo odpravljanje.

Komisija bo nato poročala Evropskemu parlamentu in Svetu.

POGLAVJE V

KONČNE DOLOČBE

▼B*Člen 31***Izvajanje**

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do 31. decembra 2003. O tem takoj obvestijo Komisijo. Komisija o teh zakonih in drugih predpisih obvesti druge države članice.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice sporočijo Komisiji besedilo predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva. Komisija o tem obvesti druge države članice.

⁽¹⁾ UL L 240, 24.8.1992, str. 8.

▼B

Člen 32

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 33

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

▼ **M4***PRILOGA I***VRSTE DEJAVNOSTI, ZA KATERE SE UPORABLJA TA DIREKTIVA**

1. Za naprave ali dele naprav, ki se uporabljajo za raziskave, razvoj in preskušanje novih izdelkov in procesov ter za naprave, ki uporabljajo izključno biomaso, ta direktiva ne velja.
2. Spodaj navedene pragovne vrednosti se v splošnem nanašajo na proizvodne zmogljivosti ali obseg proizvodnje. Če se v istem obratu opravlja več dejavnosti, zajetih v isti vrsti, se proizvodne zmogljivosti teh dejavnosti seštevajo.
3. Ko se izračuna skupna nazivna vhodna toplotna moč neke naprave, da se odloči o njeni vključitvi v sistem Skupnosti, se sešteje nazivna vhodna toplotna moč vseh tehničnih enot, iz katerih je sestavljena naprava, v katerih izgorevajo goriva. Te enote so lahko med drugim vse vrste kotlov, gorilnikov, turbin, grelnikov, industrijskih peči, sežigalnic, žgalnih peči, peči, sušilnih naprav, motorjev, gorivnih celic, enot CLC (chemical looping combustion units), bakel in toplotnega ali katalitičnega naknadnega zgorevanja. Za namen tega izračuna se ne upoštevajo enote, ki imajo nazivno vhodno toplotno moč pod 3 MW, in enote, ki uporabljajo izključno biomaso. „Enote, ki uporabljajo izključno biomaso“ vključujejo enote, ki uporabljajo fosilna goriva le pri zagonu in odklopu enote.
4. Če se enota uporablja za dejavnost, pri kateri prag ni izražen kot skupna nazivna vhodna toplotna moč, ima prag te dejavnosti prednost pri odločanju o vključitvi v sistem Skupnosti.
5. Če je prag zmogljivosti katere koli dejavnosti iz te priloge v napravi presežen, se vse enote, v katerih izgorevajo goriva, razen enot za sežiganje nevarnih ali komunalnih odpadkov, vključijo v dovoljenje za emisije toplogrednih plinov.
6. Od 1. januarja 2012 bodo vključeni vsi leti, ki imajo vzlet ali pristank na letališču, ki se nahaja na ozemlju države članice, za katero velja Pogodba.

Dejavnosti	Toplogredni plini
Izgorevanje goriv v napravah s skupno nazivno vhodno toplotno močjo nad 20 MW (razen v napravah za sežiganje nevarnih ali komunalnih odpadkov)	Ogljikov dioksid
Rafiniranje mineralnega olja	Ogljikov dioksid
Proizvodnja koksa	Ogljikov dioksid
Praženje ali sintranje, vključno s peletiranjem, kovinskih rud (vključno s sulfidnimi rudami)	Ogljikov dioksid
Proizvodnja surovega železa ali jekla (primarno in sekundarno taljenje), vključno z neprekinjenim litjem, z zmogljivostjo nad 2,5 tone na uro	Ogljikov dioksid
Proizvodnja ali predelava železa in jekla (vključno z železovimi zlitinami), pri katerih obratujejo kurilne enote s skupno nazivno vhodno toplotno močjo nad 20 MW. Predelava med drugim vključuje valjarne, pregrevalnike, kalilne peči, kovačnice, livarne, premazovalnice in lužilnice.	Ogljikov dioksid

▼ **M4**

Dejavnosti	Toplogredni plini
Proizvodnja primarnega aluminija.	Ogljikov dioksid in perfluorirani ogljikovodiki
Proizvodnja sekundarnega aluminija pri kateri obratujejo kurilne enote s skupno nazivno vhodno toplotno močjo nad 20 MW.	Ogljikov dioksid
Proizvodnja ali predelava barvnih kovin, vključno s proizvodno zlitin, rafinacija, litje itd., pri katerih obratujejo kurilne enote s skupno nazivno vhodno toplotno močjo (vključno z gorivi, ki se uporabljajo kot reducenti) nad 20 MW.	Ogljikov dioksid
Proizvodnja cementnega klinkerja v rotacijskih pečeh s proizvodno zmogljivostjo nad 500 ton na dan ali v drugih pečeh s proizvodno zmogljivostjo nad 50 ton na dan	Ogljikov dioksid
Proizvodnja apna ali žganje dolomita ali magnezita v rotacijskih ali drugih pečeh s proizvodno zmogljivostjo nad 50 ton na dan	Ogljikov dioksid
Proizvodnja stekla, vključno s steklenimi vlakni, s talilno zmogljivostjo nad 20 ton na dan	Ogljikov dioksid
Izdelav keramičnih izdelkov z žganjem, zlasti strešnikov, opek, ognjevdržnih opek, ploščic, lončevine ali porcelana, s proizvodno zmogljivostjo nad 75 ton na dan	Ogljikov dioksid
Proizvodnja izolacijskega materiala iz mineralne volne z uporabo stekla, kamna ali žlindre s talilno zmogljivostjo nad 20 ton na dan	Ogljikov dioksid
Sušenje ali žganje mavca ali proizvodnja mavčnih plošč in drugih mavčnih proizvodov, kjer obratujejo kurilne enote z nazivno vhodno toplotno močjo nad 20 MW	Ogljikov dioksid
Proizvodnja papirne kaše iz lesa ali drugih vlaknatih materialov	Ogljikov dioksid
Proizvodnja papirja ali kartona, s proizvodno zmogljivostjo nad 20 ton na dan	Ogljikov dioksid
Proizvodnja industrijskega oglja, ki vključuje karbonizacijo organskih snovi, kot so olja, katrani ter ostanki krekinga in destilacije, pri katerih obratujejo kurilne enote s skupno nazivno vhodno toplotno močjo nad 20 MW	Ogljikov dioksid
Proizvodnja dušikove kisline	Ogljikov dioksid in dušikov oksid
Proizvodnja adipinske kisline	Ogljikov dioksid in dušikov oksid

▼ M4

Dejavnosti	Toplogredni plini
Proizvodnja glioksala in glioksilne kisline	Ogljikov dioksid in dušikov oksid
Proizvodnja amoniaka	Ogljikov dioksid
Proizvodnja voluminoznih organskih kemikalij s krekingom, reformingom, delno ali polno oksidacijo ali s podobnimi procesi s proizvodno zmogljivostjo nad 100 ton na dan	Ogljikov dioksid
Proizvodnja vodika (H ₂) in sinteznega plina z reformingom ali delno oksidacijo s proizvodno zmogljivostjo nad 25 ton na dan	Ogljikov dioksid
Proizvodnja natrijevega karbonata (Na ₂ CO ₃) in natrijevega bikarbonata (NaHCO ₃)	Ogljikov dioksid
Zajemanje toplogrednih plinov iz naprav, obravnavanih v tej direktivi, za namene prenosa in geološkega shranjevanja na kraju shranjevanja, ki ga dovoljuje Direktiva 2009/31/ES	Ogljikov dioksid
Prenos toplogrednih plinov s cevovodi za geološko shranjevanje na kraju shranjevanja, ki ga dovoljuje Direktiva 2009/31/ES	Ogljikov dioksid
Geološko shranjevanje toplogrednih plinov na kraju shranjevanja, ki jih dovoljuje Direktiva 2009/31/ES.	Ogljikov dioksid
Letalstvo	Ogljikov dioksid
Leti, ki imajo pristanek na ali vzlet iz letališča na ozemlju države članice, za katero velja Pogodba.	
Ta dejavnost ne vključuje:	
(a) letov izključno za prevoz v okviru službenih potovanj vladajočega monarha ali njegovih bližnjih sorodnikov, predsednikov držav, predsednikov vlad in vladnih ministrov države, ki ni država članica, kadar je to z ustreznim kazalnikom stanja navedeno v načrtu leta;	
(b) vojaških letov z vojaškimi zrakoplovi ter carinskih in policijskih letov;	
(c) letov za iskanje in reševanje, letov za gašenje požarov, letov v humanitarne namene in letov v primeru nujne medicinske pomoči, ki jih odobri ustrezen pristojni organ;	
(d) vseh letov, ki potekajo izključno na podlagi pravil vizualnega letenja, kakor so določena v Prilogi 2 k Čikaški konvenciji;	
(e) letov, ki se zaključijo na istem letališču, na katerem je letalo vzletelo in med katerimi ni bilo vmesnih postankov;	

▼ **M4**

Dejavnosti	Toplogredni plini
(f) letov za usposabljanje izključno za namene pridobitve licence ali ocenjevanja letalskega osebja v pilotski kabini, kadar je to utemeljeno z ustreznim zaznamkom v načrtu leta, v kolikor let ni namenjen prevozu potnikov in/ali tovora ali dostavljanju ali prevažanju zrakoplova; (g) l(g) letov, ki se izvajajo izključno za namene znanstvenih raziskav ali za namene preverjanja, preizkušanja ali certificiranja letal ali letalske ali zemeljske opreme; (h) letov, ki se izvajajo z zrakoplovi s potrjeno največjo vzletno maso, manjšo od 5 700 kg; (i) letov, opravljenih v okviru obveznosti javnih služb, predpisanih v skladu z Uredbo (EGS) št. 2408/92 o letalskih progah znotraj najbolj oddaljenih regij, kot so opredeljene v členu 299(2) Pogodbe, ali na letalskih progah, kadar ponujena zmogljivost ne presega 30 000 sedežev na leto; (j) letov, ki bi, če ne bi bilo te točke, spadali v to dejavnost, v kolikor jih opravijo operatorji v komercialnem zračnem prevozu, — ki opravijo manj kot 243 letov v posameznem obdobju v treh zaporednih štirimesečnih obdobjih ali — katerih skupna letna količina emisij letov je manj kot 10 000 ton letno. Leti izključno za prevoz v okviru službenih potovanj vladajočega monarha in njegovih bližnjih sorodnikov, predsednikov držav, predsednikov vlad in vladnih ministrov države članice se po tej točki ne smejo izključiti; in ► M6 (k) od 1. januarja 2013 do 31. decembra 2020 letov, ki bi razen v tej točki bili zajeti v tej dejavnosti in ki jih opravi nekomercialni operator zrakoplovov, kadar so skupne letne emisije teh letov manjše od 1 000 ton CO₂ na leto. ◀	

PRILOGA II

TOPLOGREDNI PLINI IZ ČLENOV 3 IN 30

Ogljikov dioksid (CO₂)

Metan (CH₄)

Dušikov oksid (N₂O)

Fluorirani ogljikovodiki (HFC)

Perfluorirani ogljikovodiki (PFC)

Žveplov heksafluorid (SF₆)

▼ **M4***PRILOGA IIa*

Povišanje odstotka pravic, ki bodo prodane na dražbi, po posameznih državah članicah v skladu s členom 10(2)(a) za namene solidarnosti in rasti v Skupnosti, da se zmanjša emisije in prilagodi na vplive podnebnih sprememb

	Delež države članice
Belgija	10 %
Bolgarija	53 %
Češka republika	31 %
Estonija	42 %
Grčija	17 %
Španija	13 %

▼ **A1**

Hrvaška	26 %
---------	------

▼ **M4**

Italija	2 %
Ciper	20 %
Latvija	56 %
Litva	46 %
Luksemburg	10 %
Madžarska	28 %
Malta	23 %
Poljska	39 %
Portugalska	16 %
Romunija	53 %
Slovenija	20 %
Slovaška	41 %
Švedska	10 %

▼ **M4***PRILOGA IIb*

**RAZPOREDITEV PRAVIC, KI JIH BODO POSAMEZNE DRŽAVE
ČLANICE PRODALE NA DRAŽBI V SKLADU S ČLENOM 10(2)(c),
KAR KAŽE NA ZGODNJE PRIZADEVANJE NEKATERIH DRŽAV
ČLANIC, DA DOSEŽEJO 20-ODSTOTNO ZMANJŠANJE EMISIJ
TOPLOGREDNIH PLINOV**

Država članica	Razporeditev 2 % glede na osnovo iz Kjota v odstotkih
Bolgarija	15 %
Češka republika	4 %
Estonija	6 %
Madžarska	5 %
Latvija	4 %
Litva	7 %
Poljska	27 %
Romunija	29 %
Slovaška	3 %

▼B*PRILOGA IV***NAČELA ZA SPREMLJANJE IN POROČANJE IZ ČLENA 14(1)****▼M2****DEL A – Spremljanje in poročanje o emisijah iz nepremičnih naprav****▼B****Spremljanje emisij ogljikovega dioksida**

Emisije se spremljajo bodisi z izračunavanjem bodisi z meritvami.

Izračun

Emisije se izračunajo po formuli:

podatki dejavnosti × faktor emisije × faktor oksidacije

Podatki dejavnosti (uporabljeno gorivo, stopnja proizvodnje itd.) se spremljajo na podlagi podatkov o dobavi goriv ali na podlagi meritev.

Uporabijo se sprejeti faktorji emisije. Faktorji emisije, specifični za dejavnost, so sprejemljivi za vsa goriva. Privzeti faktorji so sprejemljivi za vsa goriva, razen nekomercialnih (gorivo iz odpadkov, kot so pnevmatike in industrijski procesni plini). Privzete faktorje za premog, specifične za plast, ter privzete faktorje za zemeljski plin, specifične za EU ali državo proizvodnje, je treba natančneje opredeliti. Privzete vrednosti IPCC so sprejemljive za proizvode rafinerij. Faktor emisije za biomaso je nič.

Če faktor emisije ne upošteva dejstva, da se nekaj ogljika ne oksidira, se uporabi dodatni faktor oksidacije. Če se izračunajo faktorji emisije, specifični za dejavnost, ki že upoštevajo oksidacijo, faktorja oksidacije ni treba uporabiti.

Uporabijo se privzeti faktorji oksidacije, razviti na podlagi Direktive 96/61/ES, razen če upravljavec lahko dokaže, da so faktorji, specifični za dejavnost, bolj točni.

Izračun se opravi za vsako dejavnost, napravo in gorivo posebej.

Merjenje

Emisije se merijo po standardiziranih ali sprejetih metodah, meritve pa se morajo ujemati z izračunom emisij.

Spremljanje emisij drugih toplogrednih plinov**▼M3**

Uporabljajo se standardizirane ali sprejete metode, ki jih razvije Komisija v sodelovanju z vsemi ustreznimi zainteresiranimi stranmi. Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebitvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 23(3).

▼B**Poročanje o emisijah**

Vsak upravljavec v poročilo za napravo vključi naslednje informacije:

A. Podatki, ki identificirajo napravo, vključujoč:

- Ime naprave;
- Njen naslov, skupaj s pošto številko in državo;
- Vrsto in število dejavnosti iz Priloge I, ki se izvajajo v napravi;

▼B

- Naslov, številki telefona in faksa ter naslov elektronske pošte osebe za stike; in
 - Ime lastnika naprave in morebitne matičnega podjetja.
- B. Za vsako dejavnost iz Priloge I, ki se izvaja na lokaciji in za katero se izračunavajo emisije:
- Podatki o dejavnosti;
 - Faktorji emisije;
 - Faktorji oksidacije;
 - Skupne emisije; in
 - Negotovost.
- C. Za vsako dejavnost iz Priloge I, ki se izvaja na lokaciji in za katero se merijo emisije:
- Skupne emisije;
 - Informacije o zanesljivosti merilnih metod; in
 - Negotovost.
- D. Za emisije iz izgorevanja poročilo vsebuje tudi faktor oksidacije, razen če je bila oksidacija že upoštevana pri določanju faktorja emisije, specifičnega za dejavnost.

Države članice sprejmejo ukrepe za usklajevanje zahtev za poročanje z vsemi obstoječimi zahtevami za poročanje, da je podjetje čim manj obremenjeno s poročanjem.

▼M2**DEL B – Spremljanje in poročanje o emisijah iz letalstva****Spremljanje emisij ogljikovega dioksida**

Emisije se spremljajo na podlagi izračuna. Emisije se izračunajo z uporabo formule:

poraba goriva × faktor emisije

V porabo goriva je vključeno tudi gorivo, ki ga porabi pomožni motor. Dejanska poraba goriva za vsak let se uporabi vedno, kadar je mogoče, in se izračuna z uporabo formule:

količina goriva v rezervoarjih zrakoplovov po koncu polnjenja z gorivom za zadevni let – količina goriva v rezervoarjih zrakoplovov po koncu polnjenja z gorivom za naslednji let + polnjenje z gorivom za zadevni naslednji let.

Če podatki o dejanski porabi goriva niso na voljo, se na podlagi najzanesljivejših podatkov, ki so na voljo, za ocenjevanje podatkov o dejanski porabi goriva uporabi standardizirana usklajena metoda.

Uporabijo se privzeti faktorji emisij IPCC iz Smernic za popis IPCC 2006 ali naknadnih dopolnil teh smernic, razen če so faktorji emisije, posebni za dejavnost, ki jih identificirajo neodvisno akreditirani laboratoriji, ki uporabljajo analitične metode, natančnejši. Faktor emisije za biomaso je nič.

Za vsak let in vsako gorivo se opravi ločen izračun.

▼ M2**Poročanje o emisijah**

Vsak operator zrakoplova v svoje poročilo na podlagi člena 14(3) vključi naslednje informacije:

A. podatke za identifikacijo operatorja zrakoplova, ki vključujejo:

- ime operatorja zrakoplova,
- njegovo državo članico upravljavko,
- njegov naslov, vključno s pošto številko in državo, in če je drugačen, tudi njegov kontaktni naslov v državi članici upravljavki,
- registrske številke zrakoplovov in vrste zrakoplovov, ki se uporabljajo za izvajanje letalskih dejavnosti iz Priloge I, s katerimi se ukvarja operator zrakoplova, v obdobju, ki ga zajema poročilo,
- število spričevala in organ izdaje spričevala in operativne licence operatorja zrakoplova, pod katerim so bile izvedene letalske dejavnosti zadevnega operatorja zrakoplova iz Priloge I,
- naslov, številki telefona in faksa ter naslov elektronske pošte osebe za stike in
- ime lastnika zrakoplova;

B. za vsako vrsto goriva, za katerega se izračunavajo emisije:

- porabo goriva,
- faktor emisije,
- skupne emisije iz vseh opravljenih letov v obdobju, ki ga zajema poročilo, in ki so del letalskih dejavnosti iz Priloge I, s katerimi se ukvarja operator zrakoplova,
- skupne emisije iz:
 - vseh opravljenih letov, ki v obdobju, ki ga zajema poročilo, spadajo med letalske dejavnosti zadevnega letalskega operaterja iz Priloge I in ki so imeli vzlet na letališču na ozemlju države članice in pristanek na letališču, ki je na ozemlju iste države članice,
 - vseh drugih opravljenih letov, ki so v obdobju, ki ga zajema poročilo, del letalskih dejavnosti iz Priloge I, s katerimi se ukvarja operator zrakoplova,
 - skupne emisije iz vseh opravljenih letov zrakoplovov, ki so v obdobju, ki ga zajema poročilo, del letalskih dejavnosti iz Priloge I, s katerimi se ukvarja operator zrakoplova in ki:
 - so imeli vzlet iz vsake države članice in
 - pristanek v vsaki državi članici iz tretje države,
- faktor negotovosti.

Spremljanje podatkov o tonskih kilometrih za namen členov 3e in 3f

Za vlogo za dodelitev pravic v skladu s členom 3e(1) ali členom 3f(2), se količina letalskih dejavnosti izračuna v tonskih kilometrih z naslednjo formulo:

tonski kilometri = razdalja × koristni tovor

pri čemer:

„razdalja“ pomeni razdaljo velikega kroga med izhodiščnim in ciljnim letališčem, vključno z dodatnim fiksnim faktorjem 95 km; in

▼ M2

„koristni tovor“ pomeni skupno maso tovora, pošte in potnikov, ki jih prevaža.

Pri izračunu koristnega tovora:

- je število potnikov na zrakoplovu število potnikov brez članov posadke,
- operator zrakoplova lahko za zadevne lete za potnike in prijavljeno prtljago, ki je navedena v dokumentaciji o masi in ravnotežju, uporabi dejansko ali standardno maso ali pa privzeto vrednost v višini 100 kg za vsakega potnika in njegovo prijavljeno prtljago.

Poročanje o podatkih o tonskih kilometrih za namen členov 3e in 3f

Operator zrakoplova v svojo vlogo na podlagi člena 3e(1) ali člena 3f(2) vključi naslednje informacije:

A. podatke za identifikacijo operatorja zrakoplova, ki vključujejo:

- ime operatorja zrakoplova,
- njegovo državo članico upravljavko,
- njegov naslov, vključno s pošto številko in državo, in če je drugačen, tudi njegov kontaktni naslov v državi članici upravljavki,
- registrske številke zrakoplovov in vrste zrakoplovov, ki se uporabljajo za izvajanje letalskih dejavnosti iz Priloge I, s katerimi se ukvarja operator zrakoplova, v letu, ki ga zajema poročilo,
- število spričevala in organ izdaje spričevala in operativne licence operatorja zrakoplova, pod katerim so bile izvedene letalske dejavnosti zadevnega operatorja zrakoplova iz Priloge I,
- naslov, številki telefona in faksa ter naslov elektronske pošte osebe za stike in
- ime lastnika zrakoplova;

B. podatke o tonskih kilometrih:

- število letov med letališčem vzleta in pristanka,
- število potnikov med letališčem vzleta in pristanka,
- število tonskih kilometrov med letališčem vzleta in pristanka,
- izbrana metoda izračuna mase potnikov in prijavljene prtljage,
- skupno število tonskih kilometrov za vse lete, opravljene med letom, ki ga zajema poročilo, in ki spadajo med letalske dejavnosti iz Priloge I, s katerimi se ukvarja operator zrakoplova.

▼B*PRILOGA V***MERILA ZA PREVERJANJE IZ ČLENA 15****▼M2****DEL A – Preverjanje emisij iz nepremičnih naprav****▼B****Splošna načela**

1. Emisije iz vsake dejavnosti, navedene v Prilogi I, je treba preveriti.
2. Postopek preverjanja vključuje preučitev poročila na podlagi člena 14(3) in spremljanja v predhodnem letu. Obravnava zanesljivost, verodostojnost in točnost sistemov spremljanja ter podatkov in informacij o emisijah, navedenih v poročilu, zlasti:
 - (a) podatkov o dejavnosti, navedenih v poročilu, ter povezanih meritev in izračunov;
 - (b) izbire in uporabe faktorjev emisije;
 - (c) izračunov, s katerimi so se določile skupne emisije; in
 - (d) kadar se uporabi merjenje, primernosti izbire in uporabe merilnih metod.
3. Emisije v poročilu se lahko potrdijo le, če zanesljivi in verodostojni podatki in informacije dopuščajo določitev emisij z visoko stopnjo gotovosti. Za visoko stopnjo gotovosti mora upravljavalec dokazati, da:
 - (a) v podatkih v poročilu ni neskladij;
 - (b) so bili podatki zbrani v skladu z veljavnimi znanstvenimi standardi; in
 - (c) so ustrezne evidence naprave popolne in skladne.
4. Preveritelju se omogoči dostop do vseh lokacij in informacij, povezanih s predmetom preverjanja.
5. Preveritelju upošteva, ali je naprava registrirana v Sistemu Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS).

Metodologija**Strateška analiza**

6. Preverjanje temelji na strateški analizi vseh dejavnosti v napravi. To pomeni, da mora preverjevalec imeti pregled nad vsemi dejavnostmi in njihovim pomenom za emisije.

Analiza procesov

7. Preverjanje predloženih informacij se, kadar je to primerno, opravi na lokaciji naprave. Preverjevalec s kontrolami na kraju samem določi zanesljivost podatkov in informacij v poročilu.

Analiza tveganja

8. Preverjevalec oceni vse vire emisij v napravi glede na zanesljivost podatkov za vsak vir, ki prispeva k skupnim emisijam naprave.

▼B

9. Na podlagi te analize preveritelj izrecno določi tiste vire, ki predstavljajo veliko tveganje napake, ter druge vidike postopka spremljanja in poročanja, ki verjetno prispevajo k napakam pri določanju skupnih emisij. To vključuje zlasti izbiro faktorjev emisije in izračunov, potrebnih za določitev ravni emisij iz posameznih virov. Posebno pozornost je treba posvetiti virom, ki predstavljajo veliko tveganje napake, in zgoraj navedenim vidikom postopka spremljanja.
10. Preveritelj upošteva vse učinkovite metode nadzorovanja tveganja, ki jih uporablja upravljavec, da bi čim bolj zmanjšal stopnjo negotovosti.

Poročilo

11. Preveritelj pripravi poročilo o postopku potrjevanja in navede, ali je poročilo na podlagi člena 14(3) zadovoljivo. V tem poročilu morajo biti navedene vse zadeve, pomembne za opravljeno delo. Izjava, da je poročilo na podlagi člena 14(3) zadovoljivo, se lahko poda, če navedene skupne emisije po mnenju preveritelja niso pomembno netočne.

Minimalne zahteve za usposobljenost preveritelja

12. Preveritelj je neodvisen od upravljavca, svoje dejavnosti izvaja profesionalno in objektivno ter razume:
 - (a) določbe te direktive ter ustrezne standarde in navodila, ki jih sprejme Komisija na podlagi člena 14(1);
 - (b) zakonodajne, regulatorne in upravne zahteve, pomembne za dejavnosti, ki se preverjajo; in
 - (c) pridobivanje vseh informacij, povezanih z vsakim virom emisij v napravi, zlasti v zvezi z zbiranjem, merjenjem, izračunavanjem in poročanjem podatkov.

▼M2**DEL B – Preverjanje emisij iz letalskih dejavnosti**

13. Splošna načela in metodologija iz te priloge se uporabijo za preverjanje poročil o emisijah iz letov, ki spadajo v letalske dejavnosti iz Priloge I.

V ta namen:

- (a) v odstavku 3 se sklicevanje na upravljavca šteje za sklicevanje na operatorja zrakoplova in v točki (c) navedenega odstavka sklicevanje na napravo za sklicevanje na zrakoplov, ki izvaja letalske dejavnosti iz poročila;
- (b) v odstavku 5 se sklicevanje na napravo šteje za sklicevanje na operatorja zrakoplova;
- (c) v odstavku 6 se sklicevanje na dejavnosti, ki se izvajajo na napravi, šteje za sklicevanje na letalske dejavnosti iz poročila, ki jih izvaja operator zrakoplova;
- (d) v odstavku 7 se sklicevanje na mesto naprave šteje za sklicevanje na mesta, ki jih operator zrakoplova uporablja za izvajanje letalskih dejavnosti iz poročila;
- (e) v odstavkih 8 in 9 se sklicevanje na vire emisij v napravi šteje za sklicevanje na zrakoplov, za katerega je operator zrakoplova odgovoren, in
- (f) v odstavkih 10 in 12 se sklicevanje na operatorja šteje za sklicevanje na operatorja zrakoplova.

▼ M2**Dodatne določbe za preverjanje poročil o emisijah iz letalstva**

14. Preveritelj preveri zlasti:

- (a) da so upoštevani vsi leti v letalski dejavnosti, navedeni v Prilogi I. Pri tej nalogi si preveritelj pomaga s podatki o časovnem razporedu in drugimi podatki o prometu operatorja zrakoplova, vključno s podatki iz Eurocontrola, ki jih zahteva ta operator;
- (b) da se podatki o skupni porabi goriva in podatki o kupljenem ali kako drugače dobavljenem gorivu za zrakoplov, ki opravlja letalske dejavnost, na splošno med seboj ujemajo.

Dodatne določbe za preverjanje podatkov o tonskih kilometrih, predloženih za namene členov 3e in 3f

- 15. Splošna načela in metodologija za preverjanje poročil o emisijah iz člena 14(3), kot so določena v tej prilogi, se po potrebi uporabijo tudi za preverjanje podatkov o tonskih kilometrih.
- 16. Preveritelj preveri zlasti, ali se v vlogi operatorja zrakoplova iz členov 3e(1) in 3f(2) upoštevajo le leti, ki so se dejansko izvedli in ki spadajo med letalske dejavnosti, navedene v Prilogi I, za katere je letalski operater odgovoren. Pri tej nalogi si preveritelj pomaga s podatki o prometu operatorja zrakoplova, vključno s podatki iz Eurocontrola, ki jih zahteva ta operator. Poleg tega preveritelj preveri, ali se koristni tovor, o katerem poroča operator zrakoplova, ujema z zapisi o koristnem tovoru, ki jih ima ta operator zaradi varnosti.